

יסודות החשבונאות וניתוח דוחות כספיים

ספר הכנה למבחני מועצת השמאים

2020



מבוא וסילבוס

במבחן 20 שאלות אמריקאיות בנות 5 נקודות.

המבחן מתקיים פעמיים בשנה.

על הנבחן לגלות הבנה בקריאת מאזן, דוח רווח והפסד, דוח על השינויים בהון העצמי ודוח על תזרימי המזומנים ותקנות ניירות ערך הנוגעות לעריכתם של דוחות כספיים. על הנבחן להפגין ידע בניתוח הדוחות הכספיים ובהבנת היחסים הפיננסיים השונים.

פירוט הנושאים למבחן בחשבונאות

1. הכרת דוחות כספיים: מאזן, רווח והפסד
2. רכוש קבוע
3. חישובי מלאי
4. הפרשה לחובות מסופקים
5. התחייבויות והון עצמי
6. הדוח על תזרים המזומנים
7. מושגים תיאורטיים
8. ניתוח דוחות כספיים

1. הכרת דוחות כספיים: מאזן, רווח והפסד

דוח רווח והפסד – הדוח על הביצוע הכספי IFRS

דוח רווח והפסד הוא דוח כספי המפרט את התוצאות הכספיות של פירמה בפרק זמן נתון, בדרך כלל **שנה** או רבעון. הדוח מפורט לשלבים כדי לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים לנתח את הדוח. בדוח מפורטות **ההכנסות וההוצאות** השונות של הפירמה.

דוח רווח והפסד

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	xxx
(עלות המכירות)	(xxx)
רווח גולמי	xxx
(הוצאות מכירה)	(xxx)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(xxx)
(הוצאות אחרות)	(xxx)
רווח תפעולי	xxx
הוצאות מימון	(xxx)
רווח לפני מס	xxx
(הוצאות מס)	(xxx)
<u>רווח נקי</u>	<u>xxx</u>

- נהוג בחשבונאות, נהוג להציג הוצאות והפסדים בתוך סוגריים.

חישוב מכירות נטו

בדוח רווח והפסד יש לחשב את המכירות נטו באופן הבא:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות ברוטו	xxx
(הנחה ללקוחות)	(xxx)
(החזרים מלקוחות)	(xxx)
<u>מכירות נטו</u>	<u>xxx</u>

חישוב עלות המכר

עלות המכר של המוצר היא עלות ייצור המוצר או עלות קנייתו, חומרי הגלם שנקנו ועלויות העיבוד של חומרי הגלם.

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מלאי פתיחה	xxx
קניות נטו	xxx
מלאי סגירה	(xxx)
<u>עלות המכר</u>	<u>xxx</u>

חישוב קניות נטו

הקניות נטו בדוח עלות המכר מחושבות באופן הבא:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
קניות	xxx
הובלה מספקים	xxx
החזרות לספקים	(xxx)
הנחות מסחריות	(xxx)
<u>קניות נטו</u>	<u>xxx</u>

רשימת הוצאות:

הוצאות המכירה:

הן כל ההוצאות של הפירמה שקשורות לתהליכי המכירה, כגון שכר של אנשי מכירות, כנסי מכירות, הוצאות שיווק, קמפיין פרסומי ועוד..

הוצאות הנהלה וכלליות:

הוצאות המטה של החברה הכוללות שכר מנהלים ועובדים, הנהלת חשבונות, חשמל, ארנונה ועוד..

להלן רשימת ההוצאות המלאה:

<u>הוצאות מכירה:</u>	<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>
עמלות	שכר עבודה
הוצאות פרסום	חובות אבודים
משכורת של אנשי מכירות	חובות מסופקים
הפצה	פחת
שיווק	חשמל
קידום מכירות	ארנונה
הובלה ללקוח	תקשורת – טלפון ואינטרנט
מתנה ללקוח	כיבוד למשרד
כנסים של מכירות	השתלמויות לעובדים
	נסיעות לחול
	הוצאות רכב
	אחזקה
	הנהלת חשבונות

הוצאות/הכנסות אחרות:

הן הוצאות או הכנסות שאינן נובעות מהפעילות העסקית הרגילה של החברה .
לדוגמא פירמה שעוסקת במכירה והפצה של מכשירים סלולריים , מקבלת הכנסה ממכירת נכס גדלני או רכב שברשותה.
נמנה עם רכיבי ההוצאות האחרות : רווח/הפסד הון, הכנסות משכירות.

הוצאות מימון:

הוצאות של ריבית ולפעמים גם הכנסות מריבית.
עמלות לבנקים , הפרשי שערי מטבע , הפרשי הצמדה.
הנחות מזומן ללקוחות

שאלה לדוגמא 1:

להלן נתונים של פירמה ל 31/12/13:

<u>שם החשבון</u>	<u>סכום:</u>
הוצאות פרסום	18,000
הוצאות פחת מכונית	12,000
אחזקת מכונית איש מכירות	8,000
הובלה למחסן	7,000
חובות אבודים ומסופקים	2,500
פחת מבנה	16,500
ריבית בגין הלוואה	1,400
החזר מלקוחות	24,000
החזר לספקים	17,500
הנחות מסחריות שהתקבלו	8,000
קניות	125,000
מכירות	320,000
מלאי פתיחה	15,000
מלאי סגירה	38,000
רווח הון	17,500

נדרש להציג דוח רווח והפסד.

הנח מס 26%

פתרון דוגמא 1:

ראשית נחשב מכירות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות ברוטו	320,000
(הנחה ללקוחות)	0
(החזרים מלקוחות)	(24,000)
<u>מכירות נטו</u>	<u>296,000</u>

נחשב את עלות המכר:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מלאי פתיחה	15,000
קניות נטו	106,500
מלאי סגירה	(38,000)
<u>עלות המכר</u>	<u>83,500</u>

נחשב קניות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
קניות	125,000
הובלה מספקים	7,000
החזרות לספקים	(17,500)
הנחות מסחריות	(8,000)
<u>קניות נטו</u>	<u>106,500</u>

נחשב הוצאות מכירה והנהלה:

<u>הוצאות מכירה:</u>	<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>
פרסום 18,000	חובות אבודים 2,500
אחזקת רכב 8,000	פחת מבנה 16,500
פחת רכב 12,000	
<u>38,000</u>	<u>19,000</u>

דוח רווח והפסד:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	296,000
(עלות המכירות)	(83,500)
רווח גולמי	212,500
(הוצאות מכירה)	(38,000)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(19,000)
הכנסות אחרות	17,500
רווח תפעולי	173,000
הוצאות מימון	(1400)
רוח לפני מס	171,600
(הוצאות מס 26%)	44,616
רווח נקי	<u>126,984</u>

שאלה לדוגמא 2:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>	<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>
מלאי ליום 1.1.14	17,000	הכנסות מריבית	3,000
ביטוח החנות	5,700	הנחות מסחריות שנתנו	35,000
משכורת אנשי מכירות	35,000	הנחות מסחריות שנתקבלו	15,000
הוצאות משפטיות	3,000	חשמל-הנהלה	3,500
קניות	385,000	חשמל-חנות	6,000
מכירות	850,000	שכר חנות מכירות	15,000
אחזקת משרדים	4,700	הוצאות פרסום	9,500
משכורת מנהלים	50,000	מיסים וארנונה	7,300
החזרות מלקוחות	25,000	מלאי 31.12.14	22,000
החזרות לספקים	7,000	הוצאות ריבית	12,000

נדרש להציג דוח רווח והפסד.

הנח שיעור מס 26%.

פתרון דוגמא 2:

ראשית נחשב מכירות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות ברוטו	850,000
(הנחה ללקוחות)	(35,000)
(החזרים מלקוחות)	(25,000)
<u>מכירות נטו</u>	<u>790,000</u>

נחשב את עלות המכר:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מלאי פתיחה	17,000
קניות נטו	363,000
מלאי סגירה	(22,000)
<u>עלות המכר</u>	<u>358,000</u>

נחשב קניות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
קניות	385,000
הובלה מספקים	0
החזרות לספקים	(7,000)
הנחות מסחריות	(15,000)
<u>קניות נטו</u>	<u>363,000</u>

נחשב הוצאות מכירה והנהלה:

<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>	<u>הוצאות מכירה:</u>
משפטיות 3,000	פרסום 9,500
אחזקת משרדים 4,700	חשמל חנות 6,000
שכר מנהלים 50,000	שכר חנות 15,000
3,500 חשמל הנהלה	שכר אנשי מכירות 35,000
7,300 ארנונה	ביטוח חנות 5,700
<u>68,500</u>	<u>71,200</u>

דוח רו"ה:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	790,000
(עלות המכירות)	(358,000)
רווח גולמי	432,000
(הוצאות מכירה)	(71,200)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(68,500)
הכנסות אחרות	0
רווח תפעולי	292,300
(הוצאות מימון)	(9000)
רווח לפני מס	283,300
הוצאות מס 26%	(73,658)
<u>רווח נקי</u>	<u>209,642</u>

שאלה לדוגמא 3:

להלן נתוני חברה הפועלת בענף המזון לשנת 2013:

מס'	שם החשבון	סכום
1	מכירות	1,300,000
2	קניות	623,000
3	הוצ' הובלה למחסן	14,000
4	הוצ' פרסום	26,500
5	מלאי ל- 1.1.13	95,000
6	הוצ' משכורת מוכרים	85,140
7	מלאי ל- 31.12.13	68,600
8	הכנסות מריבית פיגורים	3,670
9	הנח' מסחריות מספקים	14,230
10	הנח' מזומנים שנתקבלו	3,200
11	הוצ' שכר	110,000
12	הוצ' חשמל	16,200
13	שיווק	11,400
14	צרכי משרד	8,200
15	כיבודים למשרד	5,600
16	החזרות סחורה מלקוחות	37,400
17	הכנסות מתיקונים	33,000
18	הנחות מסחריות ללקוח	12,500

הציגו דוח רווח והפסד ורווח נקי לשנת 2013, הנח 26% מס.

פתרון דוגמא 3:

ראשית נחשב מכירות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות ברוטו	1,300,000
(הנחה ללקוחות)	(12,500)
(החזרים מלקוחות)	(37,400)
<u>מכירות נטו</u>	<u>1,250,100</u>

נחשב את עלות המכר:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מלאי פתיחה	95,000
קניות נטו	622,770
מלאי סגירה	(68,600)
<u>עלות המכר</u>	<u>649,170</u>

נחשב קניות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
קניות	623,000
הובלה מספקים	14,000
החזרות לספקים	0
הנחות מסחריות	(14,230)
<u>קניות נטו</u>	<u>622,770</u>

נחשב הוצאות מכירה והנהלה:

<u>הוצאות מכירה:</u>	<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>
פרסום	חשמל
26,500	16,200
שכר מוכרים	משרד
85,140	8,200
שיווק	הוצאות שכר
11,400	110,000
	כיבודים למשרד
	5,600
<u>123,040</u>	<u>140,000</u>

דוח רו"ה:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	1,250,100
(עלות המכירות)	(649,170)
רווח גולמי	600,930
(הוצאות מכירה)	(123,400)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(140,000)
הכנסות אחרות	33,000
רווח תפעולי	370,530
הכנסות מימון	6,870
רווח לפני מס	377,400
הוצאות מס	(98,124)
<u>רווח נקי</u>	<u>279,276</u>

תרגילים דוח רווח והפסד:

שאלה 1:

להלן נתונים של פירמה ל 31/12/13:

<u>שם החשבון</u>	<u>סכום:</u>
הוצאות פרסום	36,000
הוצאות פחת מכונית	24,000
אחזקת מכונית איש מכירות	16,000
הובלה למחסן	14,000
חובות אבודים ומסופקים	5,000
פחת מבנה	33,000
ריבית בגין הלוואה שנתקבלה	2,800
החזר מלקוחות	48,000
החזר לספקים	35,000
הנחות מסחריות שהתקבלו	16,000
קניות	250,000
מכירות	640,000
מלאי פתיחה	30,000
מלאי סגירה	76,000
רווח הון	35,000

נדרש להציג דוח רווח והפסד.

הנח מס 26%

שאלה 2:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

החשבון	יתרה	החשבון	יתרה
מלאי ליום 1.1.14	34,000	הכנסות מריבית	6,000
ביטוח החנות	10,000	הנחות מסחריות שניתנו	70,000
משכורת אנשי מכירות	70,000	הנחות מסחריות שנתקבלו	30,000
הוצאות משפטיות	8,000	חשמל-הנהלה	7,000
קניות	770,000	חשמל-חנות	12,000
מכירות	1,700,000	שכר חנות מכירות	30,000
אחזקת משרדים	9,400	הוצאות פרסום	19,000
משכורת מנהלים	100,000	מיסים וארנונה	14,600
החזרות מלקוחות	50,000	מלאי 31.12.14	44,000
החזרות לספקים	14,000	הוצאות ריבית	24,000

נדרש להציג דוח רווח והפסד. הנח שיעור מס 30%.

שאלה 3:

להלן נתוני חברה הפועלת בענף המזון לשנת 2013:

מס'	שם החשבון	סכום
1	מכירות	1,600,000
2	קניות	660,000
3	הוצ' הובלה למחסן	16,000
4	הוצ' פרסום	28,500
5	מלאי ל- 1.1.13	88,000
6	הוצ' משכורת מוכרים	74,140
7	מלאי ל- 31.12.13	78,600
8	הכנסות מריבית פיגורים	7,670
9	הנח' מסחריות מספקים	12,230
10	הנח' מזומנים שנתקבלו	4,200
11	הוצ' שכר	120,000
12	הוצ' חשמל	18,200
13	שיווק	11,400
14	צרכי משרד	9,200

15	כיבודים למשרד	8,600
16	החזרות סחורה מלקוחות	41,400
17	הכנסות מתיקונים	44,000
18	הנחות מסחריות ללקוח	14,500

הציגו דוח רווח והפסד ורווח נקי לשנת 2013

שאלה 4:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>	<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>
מלאי פתיחה	60,000	מלאי הסגירה	18,000
קניות נטו	76,000	הוצאות ביטוח	1,000
מכירות נטו	340,000	מתנות ללקוחות	400
הוצאות פרסום	5,000	כנס מכירות	1200
הוצאות פחת שנתי	12,000	רווח מניירות ערך	2000
חובות אבודים	500	ריבית ששולמה	700
ארנונה	13,000	הכנסות משכירות	13,000
הנהלת חשבונות	2,000	שכר עבודה אנשי מכירות	12,000
שכר עבודה הנהלה	16,000		

נדרש להציג דוח רווח והפסד. הנח שיעור מס 30%.

שאלה 5:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>	<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>
מלאי פתיחה	150,000	כנסים	13,000
מלאי הסגירה	70,000	כיבוד לעובדי המשרד	700
קניות נטו	50,000	שכר עובדי המטה	13,000
מכירות נטו	550,000	שכר עובדי שיווק	17,000
הוצאות שיווק	20,000	הוצאות משפטיות	12,000
הוצאות פרסום	15,000	ריבית ששולמה	1,000
עמלות סוכני מכירות	12,000	נקיון משרדים	5,000
חובות אבודים	4,000	הוצאות פחת	3,000
חשמל	12,000	אבטחה	7,000

נדרש להציג דוח רווח והפסד. הנח שיעור מס 20%.

שאלה 6:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>	<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>
מכירות נטו	340,000	הובלת מוצרים ללקוח	500
קניות נטו	50,000	ריבית ששולמה	700
מלאי פתיחה	110,000	ריבית שנתקבלה	200
מלאי הסגירה	90,000	אבטחה	3,500
עמלת סוכני מכירות	5,000	הכנסות משכירות	12,000
חשמל	4,000	ניקיון	2,000
הוצאות פחת	12,000	שכר מנהלים	5,000
חובות מסופקים	4,000		

נדרש להציג דוח רווח והפסד. הנח שיעור מס 20%.

א. מה הרווח התפעולי? 246,000

ב. מה הרווח הגולמי? 270,000

ג. מה הרווח הנקי? 196,400

ד. מהו שיעור הרווח התפעולי?

שאלה 7:

לפניכם רשימת יתרות ליום 31.12.14 שנלקחו מספרי העסק

<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>	<u>החשבון</u>	<u>יתרה</u>
שכר עובדי מטה	12,000	הובלת מוצרים ללקוח	400
קניות נטו	120,000	מלאי סגירה	30,000
ריבית ששולמה	500	מכירות נטו	510,000
הכנסות ריבית	300	פחת	50,000
מלאי פתיחה	45,000	שכר אנשי מכירות	13,000
חובות מסופקים	1,000	החזקת רכב אנשי מכירות	24,000
הכנסות משכירות	14,000	הוצאות מס	63,000

נדרש להציג דוח רווח והפסד.

א. מה הרווח התפעולי? 288,600

ב. מה הרווח הגולמי? 375,000

ג. מה הרווח הנקי? 225,400

ד. מהו שיעור הרווח הגולמי?

המאזן

המאזן הוא דוח המתאר את מצבה הפיננסי של פירמה נכון ליום מסוים.

ניתן לומר שהמאזן מבטא תצלום של הנכסים של הפירמה נכון למועד מסוים.

המאזן הוא כלי חשבונאי חשוב ומשרת את המשקיעים לצורך קבלת החלטות השקעה.

מבנה המאזן:

נכסים – הנכסים הם רכוש או משאב כלכלי השייך לפירמה, הנכסים מסווגים לפי מידת הנזילות שלהם. ככל שהנכס נזיל יותר הוא יופיע קודם לכן ברשימת הנכסים במאזן.	התחייבויות – כל החבויות של הפירמה כגון הלוואות, אג"ח ספקים ועוד. ככל שההתחייבות נזילה יותר היא תופיע קודם לכן ברשימת ההתחייבויות במאזן.
	הון עצמי – הון ששייך לפירמה או לבעלי הפירמה ומסווג לפי הון, עודפים וקרנות

המאזן כשמו כן הוא, תמיד מאוזן.

כלומר :

נכסים = התחייבויות + הון עצמי.

סעיפי המאזן:

מושגים והגדרות:

רכוש שוטף

הרכוש השוטף כולל מזומנים ונכסים אחרים שניתן להמיר אותם למזומנים ואשר יש בכוונת החברה לממש אותם במהלך השנה הקרובה.

מזומן / עו"ש - מזומנים ושווה ערך מזומנים, כגון עובר ושב, קופה, ושיקים או פיקדונות שייפרעו ב 3 חודשים הקרובים.

לקוחות נטו - מייצג חובות של לקוחות בגין עסקאות מסחריות רגילות. כמו מכירת מלאי, ביצוע עבודות או מתן שירותים, במסגרת הפעילות התפעולית של החברה.

משקף את הלקוחות החייבים כסף לחברה בניקוי חובות מסופקים.

הוצאות מראש – הוצאות ששילמנו מראש עבור מוצר או שירות, כגון תשלום שכר דירה עבור שנה מראש

הכנסות לקבל – שירות או מוצר שסופקו וההכנסה טרם סופקה

מלאי – מלאי שהחברה טרם הצליחה למכור. יש להתייחס למלאי הסגירה.

מקדמות לספקים - מקדמה ששולמה לספק עבור רכישת מלאי

חייבים - סעיף זה מייצג חובות של גורמים אחרים כמו עובדים, מוסדות, חייבים בגין מכירת רכוש קבוע, מקדמות ששולמו לספקים.

שקל"ק – שיקים לקבל. שיקים שמועד פירעונם ידוע מראש.

ניירות ערך לזמן קצר – ניירות ערך שייפרעו בשנה השוטפת כגון מק"מ

הלוואה שניתנה לטווח קצר – הלוואה שתיפרע בשנה הקרובה

שקל"ג – שיקים לגביה

נכס מס נדחה – טווח קצר

השקעות

השקעות ונכסים אשר החברה לא מתכוונת לממש בשנה הקרובה.

השקעה בחברות בנות

השקעה בניירות ערך זמן ארוך – השקעה לטווח שמעל שנה

הלוואות שניתנו לזמן ארוך – הלוואה לטווח שמעל שנה

מס נדחה לזמן ארוך

רכוש קבוע

קבוצה זו כוללת את הרכוש המשמש את החברה לפעילותה התפעולית, כמו מכונות ייצור, מבנה המשמש את פעילות הייצור, מבנה המשמש לפעילות ההנהלה, כלי רכב, ריהוט.

הרכוש הקבוע מוצג במאזן בסכום נטו, כלומר עלות מקורית היסטורית בניכוי הפחת שנצבר. הפחתת הרכוש הקבוע משקפת למעשה את ניצול ההטבות הכלכליות הגלומות ברכוש הקבוע על ידי החברה.

נדל"ן להשקעה בניין או קרקע או חלק מהם, המוחזקים ע"י החברה לצורכי הכנסות משכירות או לשם עליית ערך, אך לא למטרת לשימוש עצמי.

רכוש קבוע – מבנים, מחשבים, ריהוט, ציוד ושאר פריטי רכוש שישמשו את העסק מעבר לשנה הקרובה.

פחנ"צ – פחת נצבר עבור ציוד ואז מבנים

נכסים לא מוחשיים

כולל את כל הנכסים הלא מוחשיים של החברה, אשר לא מיועדים למימוש בשנה הקרובה. הקבוצה כוללת בין היתר פטנטים, זכויות יוצרים, מוניטין, שם מסחרי, זיכיונות וכדומה.

רכוש אחר יוצג אף הוא בסכום נטו, כלומר בניכוי הפחת. בין הנכסים הלא מוחשיים:

פטנטים, מוניטין, סימן רשום, ידע, הוצאות נדחות, זיכיון.

התחייבויות שוטפות

מדובר בהתחייבויות אשר על פי התנאים שלהם יש לפרוע אותם בשנה הקרובה.

משיכת יתר – אוברדרפט בבנק

ספקים – תשלומים לספקים עבור מלאי לשנה הקרובה.

הכנסות מראש – קבלת תשלום עבור מוצר או שירות מראש. כמו למשל קבלת תשלום מראש לשנה עבור שכר דירה

הוצאות לשלם – הוצאות שטרם שולמו עבור שירות או מוצר שהתקבלו זה מכבר

מקדמות מלקוחות – מזומנים שנתקבלו מלקוחות והשירות או המוצר טרם נמסרו ללקוח

זכאים -התחייבויות לא בגין סחורה. (עובדים, מס הכנסה ושירותים)

שקל"פ – שיקים לפירעון

חלויות שוטפות – הלוואות ואג"ח – תשלומי הלוואות ואג"ח או פירעון חלקי של הלוואות או אג"ח שיחולו במהלך השנה הקרובה

דיבידנד לשלם – דיבידנד שהוכרז וטרם שולם

עתודה למס – זמן קצר – תשלומי מס שטרם שולמו לרשויות המס השונות וישולמו השנה

התחייבויות לזמן ארוך

מדובר בהתחייבויות אשר על פי התנאים שלהם ייפרעו לאחר השנה הקרובה

הלוואה לטווח ארוך – הלוואה מעל שנה

אג"ח שהונפק

אג"ח לשלם – ההתחייבות של הפירמה לשלם את האג"ח בעתיד

עתודה למס – זמן ארוך – תשלומי מס שטרם שולמו לרשויות המס השונות וישולמו אחרי השנה הקרובה

עתודות

התחייבויות לזמן ארוך שאין ודאות לגבי סכומן או לגבי תאריך פירעון

עתודות לפיצויים – התחייבות של הפירמה בד"כ בגין יחסי עובד מעביד

(יעודה לפיצויים) – הפקדות פיזיות לקופה בגין התחייבויות

עתודה לפיצויים נטו – עתודה בניכוי היעודה

הון עצמי

הון מניות רגילות – שווי השוק של מניות רגילות

הון מניות בכורה – שווי השוק של מניות הבכורה

פרמיה – פרמיה עבור מניות שנמכרו במעל מחיר מסויים, ונוצר רווח

קרן הון שמורה - יצירת עתודה פיננסית לכיסוי הפסדים או הוצאות בלתי צפויות .

קרן שערור נכסים – קרן לעליית ערך של נכסים כתוצאה מהערכה מחדש

אג"ח מרכיב הוני – מבטא את המרכיב ההוני של אג"ח להמרה

תקבולים על חשבון אופציות

עודפים - סעיף זה משקף את יתרת הרווחים או ההפסדים של החברה מיום הקמתה ועד ליום המאזן.

המאזן:

<u>נכסים</u>	<u>התחייבויות</u>
<u>רכוש שוטף</u>	<u>התחייבויות שוטפות</u>
מזומן / עו"ש	משיכת יתר
לקוחות נטו	ספקים
הוצאות מראש	הכנסות מראש
הכנסות לקבל	הוצאות לשלם
מלאי	מקדמות מלקוחות
מקדמות לספקים	זכאים
חייבים	שקל"פ
שקל"ק	חלויות שוטפות – הלוואות ואג"ח
ניירות ערך לזמן קצר	דיבידנד לשלם
הלוואה שניתנה לטווח קצר	עתודה למס – זמן קצר
שקל"ג	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
נכס מס נדחה – טווח קצר	הלוואה לטווח ארוך
<u>השקעות</u>	אג"ח שהונפק
השקעה בחברות בנות	אג"ח לשלם
השקעה בניירות ערך זמן ארוך	עתודה למס – זמן ארוך
הלוואות שניתנו לזמן ארוך	<u>עתודות</u>
מס נדחה לזמן ארוך	עתודות לפיצויים
<u>רכוש קבוע</u>	(יעודה לפיצויים)
נדל"ן להשקעה	עתודה לפיצויים נטו
רכוש קבוע	<u>הון עצמי</u>
פחנ"צ	הון מניות רגילות
<u>נכסים לא מוחשיים</u>	הון מניות בכורה
פטנטים	פרמיה
מוניטין	קרן הון שמורה
סימן רשום	קרן שערך נכסים
ידע	אג"ח מרכיב הוני
הוצאות נדחות	תקבולים על חשבון אופציות
זיכיון	עודפים

שאלה לדוגמא 1:

לפניך יתרות חשבונות בעסק "השובבים" ליום 31.12.14 .

שם החשבון	סכום בש"ח
מבנה	800,000
ספקים	120,000
לקוחות	190,000
מזגן	25,000
קופת מזומנים	13,500
משיכות יתר	12,000
פטנט	5,000
שיקים לפירעון	13,000
שיקים לקבל	14,800
עו"ש בבנק (ח)	24,000
זכאים	3,000
ציוד וריהוט	14,500
הלוואה מהבנק לשנה	27,000
מוניטין	60,000
הלוואה מהבנק ל – 4 שנים	50,000
מס הכנסה	1,900
הון מניות	561,900
מלאי סחורות סופי	42,000
רווח נקי	400,000

נדרש:

ערוך דוח מאזן 31.12.14

פתרון דוגמא 1:

<u>נכסים</u>	<u>התחייבויות</u>
<u>רכוש שוטף</u>	<u>התחייבויות שוטפות</u>
מזומן / עו"ש + 13,500	משיכת יתר 12,000
24,000	
לקוחות נטו	ספקים
190,000	120,000
מלאי	
42,000	
	זכאים 3,000
	שקל"פ 13,000
שקל"ק 14,800	חלויות שוטפות – הלוואות ואג"ח 27,000
	עתודה למס – זמן קצר 1,900
	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
<u>רכוש קבוע</u>	הלוואה לטווח ארוך 50,000
מזגנים 25,000	
ציוד וריהוט	
14,500	
מבנה 800,000	<u>הון עצמי</u>
	הון מניות
	561,900
	<u>נכסים לא מוחשיים</u>
פטנטים 5,000	
מוניטין 60,000	
	עודפים
	400,000
<u>סה"כ נכסים:</u>	<u>סה"כ התחייבויות:</u>
<u>1,188,800</u>	<u>1,188,800</u>

שאלה לדוגמא 2:

מס'	שם החשבון	סכום
1.	רווח נקי	62,000
2.	מזומנים בקופה	15,600
3.	הון המניות	?
4.	הלוואה מבנק (ההחזר ב 2015)	34,000
5.	מכונת	80,000
6.	מלאי ליום 1.1.09	23,500
7.	ציוד משרדי	240,000
8.	מוניטין	45,400
9.	שיקים לקבל – שקל"ק	30,000
10.	לקוחות	48,000
11.	מכירות	500,000
12.	מלאי 31.12.09	74,200
13.	חח"ד	8,800
14.	שיקים לפרעון – שקל"פ	85,000
15.	משיכות מהבנק ואוברדפט	34,500
16.	מס הכנסה + ביטוח לאומי + מעמ	9,400
17.	ספקים	20,000

נדרש להציג מאזן. ולמצוא את הון המניות

פתרון דוגמא 2:

נכסים	התחייבויות
רכוש שוטף	התחייבויות שוטפות
מזומן / עו"ש 15,600	משיכת יתר $8,800 + 34,500$
לקוחות נטו 48,000	ספקים 20,000
מלאי 74,200	שקל"פ 85,000
שקל"ק 30,000	עתודה למס – זמן קצר 9,400
רכוש קבוע	התחייבויות לזמן ארוך
מכונת 80,000	הלוואה לטווח ארוך 34,000
ציוד משרדי 240,000	הון עצמי
	הון מניות X
נכסים לא מוחשיים	
מוניטין 45,400	עודפים 62,000
533,200	533,200

הון המניות $X=279,500$

שאלה לדוגמא 3:

להלן יתרות סופיות מספרי חברת בננה בע"מ ליום 31.12.14 (אלפי ₪):

600	הוצאות משכורת	30	מזומנים
75	הוצאות הובלה ללקוחות	600	לקוחות
105	הוצאות פחת	150	מלאי
90	הוצאות אריזה	750	מבנה
30	הוצאות משרדיות	375	פחת שנצבר מבנה
30	הוצאות מים וחשמל	375	רהוט
18	הוצאות טלפון	150	פחת שנצבר רהוט
15	הוצאות משפטיות	120	פטנטים
90	הוצאות פרסום	180	ספקים
120	הוצאות ריבית	45	הוצאות מראש
37.5	הכנסות ריבית	37.5	הוצאות לשלם
15	דיבידנד לשלם	22.5	הכנסות מראש
30	רווח הון	300	הלואה לזמן ארוך
405	הוצאות מסים	150	הון מניות
1357.5	עלות המכירות	?	יתרת רווח 1.1.14
150	הנחות ללקוחות	3750	מכירות

נתונים נוספים:

1. רבע מהוצאות המשכורת מתייחסות לעובדי מחלקת מכירות, והיתרה – לעובדים מנהליים.
2. המבנה והרהוט משמשים את הנהלת החברה.

נדרש: הצג דוח על המצב הכספי ליום 31.12.14 ודוח רווח או הפסד לשנת 2014 כאשר ההוצאות

מוצגות לפי מאפיין הפעילות שלהן. הצג חישובים ופירוטים נלווים.

פתרון דוגמא 3:

ראשית נחשב מכירות נטו:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות ברוטו	3,750
(הנחה ללקוחות)	(150)
(החזרים מלקוחות)	0
<u>מכירות נטו</u>	<u>3,600</u>

נחשב את עלות המכר:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מלאי פתיחה	0
קניות נטו	0
מלאי סגירה	0
<u>עלות המכר</u>	<u>1,357.5</u>

נחשב הוצאות מכירה והנהלה:

<u>הוצאות מכירה:</u>	<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>
משכורת 150	משכורת 450
הובלה ללקוחות 75	פחת 105
אריזה 90	משרדיות 30
פרסום 90	מים וחשמל 30
	טלפון 18
	משפטיות 15
<u>405</u>	<u>648</u>

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	3,600
(עלות המכירות)	(1357.5)
רווח גולמי	2242.5
(הוצאות מכירה)	(405)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(648)
הכנסות אחרות	30
רווח תפעולי	1219.5
הוצאות מימון	(82.5)
רווח לפני מס	1,137
הוצאות מס	(405)
רווח נקי	<u>732</u>

מאזן:

<u>נכסים</u>	<u>התחייבויות</u>
<u>רכוש שוטף</u>	<u>התחייבויות שוטפות</u>
מזומן / עו"ש	ספקים
30	180
לקוחות נטו	הכנסות מראש
600	22.5
הוצאות מראש	הוצאות לשלם
45	37.5
מלאי	דיבידנד לשלם
150	15
<u>רכוש קבוע</u>	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
מבנה	הלוואה לטווח ארוך
750	300
פחנ"צ מבנה	<u>הון עצמי</u>
(375)	
ריהוט	הון מניות
375.	150

X	עודפים תחילת השנה	פחנ"צ ריהוט (150)
	רווח השנה 732	<u>נכסים לא מוחשיים</u>
		פטנטים 120
	<u>1,545</u>	<u>1,545</u>

X=108

שאלה לדוגמא 4:

להלן היתרות הסופיות של חשבונות חברה בע"מ ליום 31.12.2010:

2500	הכנסות ממכירות	160	מזומנים
1500	עלות המכירות	30	פיקדון בבנק לתקופה של 6 חדשים
300	הוצאות משכורת	150	לקוחות
30	הוצאות רכב	70	שטרות לקבל של לקוחות
40	הוצאות מים, חשמל וטלפון	20	הוצאות מראש
20	הוצאות פרסום	10	הכנסות לקבל
10	הוצאות משרדיות	40	ני"ע סחירים – השקעה לזמן קצר
15	הוצאות הובלה ללקוחות	50	ני"ע סחירים – השקעה לזמן ארוך
5	הוצאות עמלות לסוכני מכירות	80	מלאי
10	הוצאות משפטיות	500	מבנה – עלות
30	הוצאות פחת והפחתות	120	מבנה – פחת שנצבר
8	הוצאות רבית	200	רהוט – עלות
3	הכנסות מניירות ערך	60	רהוט – פחת שנצבר
5	רווח הון	70	פטנטים
200	הוצאות מסים (על ההכנסה)	20	פטנטים – הפחתה נצברת
10	דיבידנד לשלם	90	ספקים
		15	הוצאות לשלם
		25	הכנסות מראש
		50	מסים לשלם
		10	מקדמות מלקוחות
		100	הלוואה לזמן ארוך מבנק
		150	הון מניות
		?	יתרת רווח שלא יועדה 1.1.10

הערות:

מחצית מהוצאות המשכורת ושליש מהוצאות הרכב מתייחסים לעובדי מכירות, והיתרה – לעובדי הנהלה. הוצאות מים, חשמל, טלפון, פחת והפחתות הן בגין משרדי הנהלה.

נדרש: דוח על המצב הכספי ליום 31.12.2010

ודוח רווח או הפסד

פתרון דוגמא 4:

נחשב הוצאות מכירה והנהלה:

<u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>	<u>הוצאות מכירה:</u>
150 משכורת	150 משכורת
20 רכב	10 רכב
40 מים, חשמל, טלפון	20 פרסום
10 משרדיות	15 הובלה ללקוחות
10 משפטיות	5 עמלות
30 פחת	
<u>260</u>	<u>200</u>

דוח רו"ה:

<u>פריט</u>	<u>סכום</u>
מכירות נטו	2,500
(עלות המכירות)	(1,500)
רווח גולמי	1,000
(הוצאות מכירה)	(200)
(הוצאות הנהלה וכלליות)	(260)
הכנסות אחרות	5
רווח תפעולי	545
הוצאות מימון	(5)
רווח לפני מס	540
הוצאות מס	(200)
<u>רווח נקי</u>	<u>340</u>

מאזן:

<u>נכסים</u>	<u>התחייבויות</u>
<u>רכוש שוטף</u>	<u>התחייבויות שוטפות</u>
מזומן / עו"ש	ספקים
160	90
לקוחות נטו	
150	
הוצאות מראש	הכנסות מראש
20	25
הכנסות לקבל	הוצאות לשלם
10	15
מלאי	מקדמות מלקוחות
80	10
שקל"ק	
70	
ניירות ערך לזמן קצר	דיבידנד לשלם
30 + 40	10
<u>השקעות</u>	עתודה למס – זמן קצר
	50
השקעה בניירות ערך זמן ארוך	<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
50	
<u>רכוש קבוע</u>	הלוואה לטווח ארוך
	100
מבנה	<u>הון עצמי</u>
500	
מבנה פחנ"צ	הון מניות
(120)	150
רהוט	רווח תחילת השנה
200	X
רהוט פחנ"צ	רווח השנה
(60)	340
<u>נכסים לא מוחשיים</u>	
פטנטים	
70	
פחנ"צ פטנטים	
(20)	
<u>1,180</u>	<u>1,180</u>

$$X=390$$

תרגילים מאזן:

שאלה 1:

לפניך יתרות חשבונות בעסק "השובבים" ליום 31.12.14 .

שם החשבון	סכום בש"ח
מבנה	1,600,000
ספקים	240,000
לקוחות	380,000
מזגן	50,000
קופת מזומנים	27,000
משיכות יתר	24,000
פטנט	10,000
שיקים לפירעון	26,000
שיקים לקבל	29,600
עו"ש בבנק (ח)	48,000
זכאים	6,000
ציוד וריהוט	29,000
הלוואה מהבנק לשנה	54,000
מוניטין	120,000
הלוואה מהבנק ל – 4 שנים	100,000
מס הכנסה	3,800
הון מניות	1,123,800
מלאי סחורות סופי	84,000
רווח נקי	800,000

נדרש:

ערוך דוח מאזן 31.12.14

שאלה 2:

<u>מס'</u>	<u>שם החשבון</u>	<u>סכום</u>
1.	רווח נקי	124,000
2.	מזומנים בקופה	31,200
3.	הון המניות	?
4.	הלוואה מבנק (ההחזר ב 2015)	68,000
5.	מכונת	160,000
6.	מלאי ליום 1.1.14	47,000
7.	ציוד משרדי	480,000
8.	מוניטין	90,800
9.	שיקים לקבל – שקל"ק	60,000
10.	לקוחות	96,000
11.	מכירות	1,000,000
12.	מלאי 31.12.14	148,400
13.	חח"ד	8,800
14.	שיקים לפרעון – שקל"פ	170,000
15.	משיכות מהבנק ואוברדפט	69,000
16.	מס הכנסה + ביטוח לאומי + מעמ	18,800
17.	ספקים	40,000

נדרש להציג מאזן. ולמצוא את הון המניות

שאלה 3:

להלן יתרות סופיות מספרי חברת בטטה בע"מ ליום 31.12.14 (אלפי ₪):

1,200	הוצאות משכורת	60	מזומנים
150	הוצאות הובלה ללקוחות	1,200	לקוחות
210	הוצאות פחת	300	מלאי
180	הוצאות אריזה	1,500	מבנה
60	הוצאות משרדיות	750	פחת שנצבר מבנה
60	הוצאות מים וחשמל	750	רהוט
36	הוצאות טלפון	300	פחת שנצבר רהוט
30	הוצאות משפטיות	240	פטנטים
180	הוצאות פרסום	360	ספקים
240	הוצאות רבית	90	הוצאות מראש
75	הכנסות רבית	76	הוצאות לשלם
30	דיבידנד לשלם	45	הכנסות מראש
60	רווח הון	600	הלואה לזמן ארוך
810	הוצאות מסים	300	הון מניות
2715	עלות המכירות	?	יתרת רווח 1.1.14
300	הנחות ללקוחות	7500	מכירות

נתונים נוספים:

- רבע מהוצאות המשכורת מתייחסות לעובדי מחלקת מכירות, והיתרה – לעובדים מנהליים.
- המבנה והרהוט משמשים את הנהלת החברה.

נדרש: הצג דוח על המצב הכספי ליום 31.12.14 ודוח רווח או הפסד לשנת 2014 כאשר ההוצאות (יתרת רווח 215, מאזן 3,090 רווח נקי 1,464)

שאלה 4:

להלן היתרות הסופיות של חשבונות חברה בע"מ ליום 31.12.2010:

5000	הכנסות ממכירות	320	מזומנים
3000	עלות המכירות	60	פיקדון בבנק לתקופה של 6 חדשים
600	הוצאות משכורת	300	לקוחות
60	הוצאות רכב	140	שטרות לקבל של לקוחות
80	הוצאות מים, חשמל וטלפון	40	הוצאות מראש
40	הוצאות פרסום	20	הכנסות לקבל
20	הוצאות משרדיות	80	ני"ע סחירים – השקעה לזמן קצר
30	הוצאות הובלה ללקוחות	100	ני"ע סחירים – השקעה לזמן ארוך
10	הוצאות עמלות לסוכני מכירות	160	מלאי
20	הוצאות משפטיות	1000	מבנה – עלות
60	הוצאות פחת והפחתות	240	מבנה – פחת שנצבר
16	הוצאות ריבית	700	רהוט – עלות
6	הכנסות מניירות ערך	120	רהוט – פחת שנצבר
10	רווח הון	140	פטנטים
200	הוצאות מסים (על ההכנסה)	40	פטנטים – הפחתה נצברת
20	דיבידנד לשלם	180	ספקים
		30	הוצאות לשלם
		50	הכנסות מראש
		100	מסים לשלם
		20	מקדמות מלקוחות
		200	הלוואה לזמן ארוך מבנק
		300	הון מניות
		?	יתרת רווח שלא יועדה 1.1.10

הערות:

מחצית מהוצאות המשכורת ושליש מהוצאות הרכב מתייחסים לעובדי מכירות, והיתרה – לעובדי הנהלה. הוצאות מים, חשמל, טלפון, פחת והפחתות הן בגין משרדי הנהלה.

נדרש: דוח על המצב הכספי ליום 31.12.2010 ודוח רווח או הפסד.

רווח נקי 880 מאזן 2,660

שאלה 5:

להלן מאזני הבוחן של נכסי והתחייבויות החברה ליום 31.12.2012

עו"ש בבנק 300

הון מניות 20

מזומן 230

לקוחות, נטו 100

מלאי 40

ספקים 20

רכוש קבוע, עלות 40

הלוואה לזמן ארוך 20

רכוש קבוע, פחת נצבר 10

פרמיה 30

עודפים ?

נדרש: הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2012

שאלה 6:

לפניך יתרות חשבונות בעסק "השובבים" ליום 31.12.14 .

שם החשבון	סכום בש"ח
לקוחות נטו	150,000
הוצאות מראש	40,000
מלאי	120,000
מבנה	400,000
דיבידנד לשלם	5,000
ספקים	50,000
ריהוט	50,000
רווח נקי השנה	67,000
רווח תחילת השנה	120,000

60,000	פחת נצבר מבנה
15,000	מזומן
120,000	הלוואה מהבנק ל 6 שנים
15,000	הוצאות לשלם
X	הון מניות

הצג את המאזן ומצא את הון המניות

הון מניות 338,000 מאזן 715,000

שאלה 7:

שם החשבון	סכום	שם החשבון	סכום
לקוחות נטו	60,000	מבנים	54,000
מלאי	15,000	ריהוט	140,000
זכאים	40,000	פחת מבנים	12,000
ספקים	16,000	ריבית לשלם	500
רווח תחילת השנה	18,000	דיבידנד לשלם	15,000
רווח השנה	40,000	הון המניות	X
קרן הון שמורה	15,000	הלוואה לטווח קצר	34,000

הצג את המאזן ומצא את הון המניות

הון מניות 78,500 מאזן 257,000

מלאי - IAS 2

מלאי הינו נכס אשר:

- ✓ מוחזק לצורכי מכירה במהלך העסקים הרגיל.
- ✓ נמצא בתהליך יצור למכירה כזו.
- ✓ בצורה של חומרים וחומרי עזר אשר יצרכו בתהליך היצור או שיצרכו במהלך אספקת השירותים.

שיטות להערכת שווי המלאי:

1. **FIFO** – נכנס ראשון יוצא ראשון: שיטה זאת קובעת שהיחידות שנרכשו בתחילת התקופה הן היחידות שימכרו ראשונות. יתרון השיטה- שווי המלאי שיוצג במאזן יהיה קרוב יותר לשווי השוק.
2. שיטת **ממוצע משוקלל**: לפי שיטה זו מחשבים עלות ממוצעת ליחידה בסוף התקופה החשבונאית ומכפילים במס' היחידות שנותרו במלאי
3. שיטת **ממוצע משוקלל נע**: לאחר כל רכישה קובעים עלות ממוצעת לכל היחידות שנמצאות במלאי ומכפילים את הסכום שיצא במס' היחידות שנותרו במלאי.
4. על פי IAS 2 שיטת LIFO אינה מקובלת עוד.

שאלה לדוגמא 1:

להלן נתונים לגבי חברה X בע"מ לשנת 2014:

מלאי הפתיחה כולל 10,000 יח' שנרכשו ב-10 ש' כל אחת

להלן פירוט הקניות שנעשו ב-2014:

תאריך	מספר יחידות	עלות ליחידה
1.1.14	6,000	8
1.2.14	10,000	12
1.3.14	5,000	11
1.4.14	15,000	10
סה"כ	36,000	

החברה מכרה בשנה זו 30,000 יחידות

נדרש: חשב את מלאי הסגירה לפי ממוצע משוקלל ולפי FIFO.

פתרון לפי FIFO:

שלב 1:

נחשב מספר יחידות מלאי סגירה:

יחידות שנקנו + יחידות מלאי פתיחה – יחידות שנמכרו

$$16,000 = 30,000 - 10,000 + 36,000$$

שלב 2:

נעריך את שווי המלאי שנותר (מלאי הסגירה):

$$161,000 \text{ ₪} = 11 * 1,000 + 10 * 15,000$$

פתרון לפי ממוצע משוקלל:

שלב 1:

נחשב מספר יחידות מלאי סגירה:

יחידות שנקנו + יחידות מלאי פתיחה – יחידות שנמכרו

$$16,000 = 30,000 - 10,000 + 36,000$$

שלב 2:

נחשב מחיר יחידת מלאי ממוצעת:

נוסחא:

$\text{עלות מלאי פתיחה} + \text{עלות קניות}$ $= \text{יחידות מלאי פתיחה} + \text{יחידות שנקנו}$

$$\frac{373,000 + 100,000}{36,000 + 10,000} = 10.28 \text{ ₪.}$$

$$\text{שווי המלאי} = 10.28 * 16,000 = 164,480 \text{ ₪.}$$

קביעת עלות המלאי בסוף התקופה החשבונאית:

לפי תקן IAS 2 – המלאי יימדד ויוצג תמיד כנמוך מבין עלות רכישתו או שווי המימוש נטו שלו, לפי עקרון השמרנות.

שווי המימוש נטו – מחיר השוק של המלאי, כלומר בכמה ניתן למכור בשוק את יחידות המלאי. (בניכוי עלויות המכירה)

שאלה לדוגמא 2:

חברת "ענבל" בע"מ (להלן החברה) נוסדה ביום 1.1.2014. להלן נתונים על הקניות והמכירות של החברה בשנת 2014:
מלאי הפתיחה ב-1.1.14 היה 1,000 יחידות בעלות של 19 ליחידה.

<u>תאריך</u>	<u>יחידות שנרכשו (נמכרו)</u>	<u>עלות ליחידה</u>
22.1.14	2,700	18
25.2.14	(1,640)	
17.6.14	440	23
23.6.14	(640)	
18.12.14	440	25
25.12.14	(500)	

מחיר מכירה ליחידת מלאי ב- 31.12.14 הוא 24 ₪.

נדרש:

חשב את מלאי הסגירה ואת עלות המכר תחת שתי הנחות בלתי תלויות:

1. המלאי מחושב לפי FIFO

2. המלאי מחושב על פי ממוצע משוקלל.

פתרון לפי FIFO:

שלב 1:

נחשב מספר יחידות מלאי סגירה:

יחידות שנקנו + יחידות מלאי פתיחה – יחידות שנמכרו

$$1,800 = 2,780 - 1,000 + 3,580$$

שלב 2:

נעריך את שווי המלאי שנותר (מלאי הסגירה):

$$37,680 \text{ ₪} = 18 * 920 + 23 * 440 + 25 * 440$$

שלב 3:

נשווה את שווי המלאי לשווי המימוש נטו: $43,200 \text{ ₪} = 24 * 1800$.

ולכן שווי המלאי יהיה

37,680 ₪ לפי עקרון השמרנות.

פתרון לפי ממוצע משוקלל:

שלב 1:

נחשב מספר יחידות מלאי סגירה:

יחידות שנקנו + יחידות מלאי פתיחה – יחידות שנמכרו

$$1,800 = 2,780 - 1,000 + 3,580$$

שלב 2:

נחשב מחיר יחידת מלאי ממוצעת:

$$\frac{69,720 + 19,000}{3580 + 1,000}$$

$$19.37 \text{ ₪} =$$

שווי המלאי $= 1,800 * 19.37 = 34,866 \text{ ₪}$.

שלב 3:

נשווה את שווי המלאי לשווי המימוש נטו: $1800 * 24 = 43,200$ ₪.

ולכן שווי המלאי יהיה

34,866 ₪ לפי עקרון השמרנות.

טעויות בהערכת המלאי

כאשר המלאי מוערך בצורה לא נכונה, הרווח ועלות המכר של הפירמה משתנים.

מתי המלאי מוערך בצורה לא נכונה? 1. כאשר יש שינוי שיטה 2. ירידת או עליית שווי המלאי בשוק.

מלאי הסגירה:

אם מלאי הסגירה מוערך בחסר – הרווח יגדל ועלות המכר תקטן.

מלאי הפתיחה:

אם מלאי הפתיחה מוערך בחסר – הרווח יקטן ועלות מכר תגדל.

שאלה לדוגמא 3:

חברת "בוני הבננות" בע"מ נוסדה והחלה פעילות בשנת 2007.

הרווח הגולמי של החברה דווח בכל שנה, לפני שהתגלו הטעויות הבאות במלאי הסגירה:

שנה	רווח גולמי מדווח	טעויות שהתגלו בחישוב המלאי
2007	72,000	הערכה בחסר של 2,000 ₪
2008	75,000	הערכה בחסר בסכום של 5,500 ₪
2009	70,000	הערכה בחסר בסכום של 12,000 ₪
2010	78,400	הערכה ביתר בסכום של 11,000 ₪
2011	76,800	הערכה ביתר בסכום של 3,000 ₪

נדרש:

לחשב את הרווח הגולמי המתוקן לכל שנה של החברה, בהתחשב בטעויות שנתגלו.

שנה	רווח גולמי מדווח	הרווח הגולמי המתוקן
2007	72,000	74,000
2008	75,000	80,500
2009	70,000	82,000
2010	78,400	67,400
2011	76,800	73,800

תרגילים מלאי :

שאלה 1:

להלן נתונים מתוך פעילותה של חברת "טל" בע"מ לשנת 2013:

<u>תאריך</u>	<u>פרטים</u>	<u>יחידות</u>	<u>מחיר</u>
1.1.13	מ.פ.	6,000	10
1.2.13	קניה	3,000	12
1.3.13	מכירה	3,600	20
1.4.13	מכירה	1,000	22
1.5.13	קניה	3,800	16
1.6.13	קניה	4,800	18
31.10.13	מכירה	6,600	24

שווי מימוש נטו ליום 31.12.13 הוא 17 ₪ ליחידה.

נדרש:

א. חישוב שווי המלאי ליום 31.12.13 בשיטת FIFO (108,800) ובשיטת ממוצע משוקלל (88,384)

ב. חישוב עלות המכירות בגין המכירה ביום 31.12.13 לפי FIFO .

שאלה 2:

להלן נתונים ביחס למלאי ולשינויים שחלו בו בחברת "אינדיאן" בשנת 2009:

<u>תאריך</u>	<u>פרטים</u>	<u>יחידות</u>	<u>עלות ליחידה</u>
1.1.09	י.פ.	15	7.55
1.3.09	רכישה	42	9.58
1.4.09	מכירה	11	
1.8.09	רכישה	19	8.09
1.12.09	מכירה	37	
15.12.09	רכישה	16	9.13

מהו מלאי הסגירה לפי FIFO ?

א. 389.97

ב. 367.7

ג. 391

ד. 386

ה. 393

(תשובה ד נכונה)

שאלה 3:

להלן נתונים ביחס למלאי ולשינויים שחלו בו בחברת "המלגזה" בשנת 2009:

תאריך	פרטים	יחידות	עלות ליחידה
1.1.09	י.פ.	60	8
1.3.09	רכישה	20	9
1.4.09	מכירה	10	
1.8.09	רכישה	30	10
1.12.09	מכירה	40	
15.12.09	רכישה	20	11

מהו מלאי הסגירה לפי FIFO ?

א. 750

ב. 700

ג. 660

ד. 780

ה. אף תשובה לא נכונה

תשובה ד נכונה

שאלה 4

חברה הפועלת בשנה הראשונה להקמתה, מעוניינת להציג רווח גבוה ככל האפשר בדו"ח הרווח וההפסד שלה.

כאשר קיימת אינפלציה והדיווח הכספי הוא נומינלי, תעדיף החברה להעריך את המלאי

שלה בהתאם לשיטת:

א. נרי"ר (FIFO).

ב. נאי"ר (LIFO).

ג. ממוצע נע.

ד. היות שהחשבונאות הינה ניטרלית ואינה משפיעה כלכלית על פעילות החברה,

לשיטת הערכת המלאי אין כל השפעה על הרווח.

ה.אף תשובה מהנ"ל נכונה

שאלה 5

להלן נתוני המלאי של פירמה לשנת 2010:

מלאי הפתיחה 400 יחידות בעלות של 9 שח.

תאריך	רכישה/מכירה	יחידות	עלות
01/01/2010	רכישה	2000	10
01/03/2010	רכישה	2000	14
01/06/2010	מכירה	1000	40
01/07/2010	רכישה	3000	20
28/12/2010	מכירה	4000	50

נדרש:

א. חישוב שווי המלאי ליום 31.12.10 בשיטת FIFO (48,000) ובשיטת ממוצע

משוקלל (36,192)

ב. חישוב עלות המכירות בגין המכירה ביום 31.12.10 לפי FIFO (63,600)

שאלה 6

חברת "הבונים" בע"מ נוסדה והחלה פעילות בשנת 2007.

הרווח הגולמי של החברה דווח בכל שנה , לפני שהתגלו הטעויות הבאות במלאי הסגירה:

שנה	רווח גולמי מדווח	טעויות שהתגלו בחישוב המלאי
2007	42,000	הערכה בחסר של 1,200 ₪
2008	45,000	הערכה בחסר בסכום של 5,600 ₪
2009	40,000	הערכה בחסר בסכום של 14,000 ₪
2010	45,400	הערכה ביתר בסכום של 10,000 ₪
2011	45,800	הערכה ביתר בסכום של 1,000 ₪

אנא חשבו את הרווח הגולמי המתוקן לכל שנה של החברה, בהתחשב בטעויות שנתגלו.

שאלה 7

חברת "הבונים" בע"מ נוסדה והחלה פעילות בשנת 2007.

הרווח הגולמי של החברה דווח בכל שנה , לפני שהתגלו הטעויות הבאות במלאי הסגירה:

שנה	רווח גולמי מדווח	טעויות שהתגלו בחישוב המלאי
2007	12,000	הערכה בחסר של 1,200 ₪
2008	13,000	הערכה ביתר בסכום של 5,600 ₪
2009	14,000	הערכה ביתר בסכום של 14,000 ₪
2010	25,100	הערכה בחסר בסכום של 10,000 ₪
2011	25,100	הערכה בחסר בסכום של 1,000 ₪

אנא חשבו את הרווח הגולמי המתוקן לכל שנה של החברה, בהתחשב בטעויות שנתגלו.

שאלה 8

להלן תנועת המלאי של חברת צנוברים בע"מ בשנת 2013:

תאריך	פעולה	(יחידות)	עלות ליחידה (ש)
1.1	מלאי פתיחה	160	10
1.3	מכירה	(60)	
1.4	רכישה	200	11
1.6	מכירה	(180)	
1.8	רכישה	100	13
1.12	מכירה	(80)	

מחיר מכירה ליחידה ביום 31.12.13 היה 14.50 ₪.

נדרש: מהו ערך המלאי בדוח על המצב הכספי ליום 31.12.13 ומהי עלות המכירות בשנת

בשיטת נרי"ר (FIFO) 1740 ובשיטת ממוצע משוקלל ? 1551.

עלות מכר FIFO 3360. עלות מכר 3549

שאלה 9

להלן תנועת המלאי של חברת תפוח בע"מ בשנת 2012:

תאריך	פעולה	(יחידות)	עלות ליחידה (ש)
1.1	מלאי פתיחה	200	10
1.3	מכירה	(120)	
1.4	רכישה	140	11
1.6	מכירה	(160)	
1.8	רכישה	100	12
1.12	מכירה	(40)	

מחיר מכירה ליחידה ביום 31.12.12 היה 13.50 ₪. הוצאות המכירה הינן 2 ₪ ליחידה.

מה שווי המלאי? 1380

שאלה 10

להלן נתונים מדוחות כספיים של פירמה:

קניות של סחורה 67,000

מלאי הפתיחה 14,000

מלאי הסגירה 13,000

מה היתה עלות המכר?

א. 67,000

ב. 68,000

ג. 66,000

ד. 65,000

ה. אף תשובה לא נכונה

תשובה ב נכונה

שאלה 11

להלן נתונים ביחס לשינויים במלאי חברת "הכל בארבעה שקלים" בששת החודשים

הראשונים של שנת 2011:

תאריך	פרטים	יחידות	עלות
1.1	י.פתיחה	33	0.5
7.1	רכישה	21	1.2
20.2	מכירה	24	
13.3	מכירה	12	
2.4	רכישה	4	1.9
6.5	רכישה	7	0.8
21.5	מכירה	25	
14.6	רכישה	20	2.4

מהי יתרת מלאי הסגירה (בש"ח) של החברה ליום 30 ביוני 2011 לפי שיטת נרי"ר (FIFO)

תקופתי, אם החברה יודעת כי שווי המימוש נטו של המלאי שלה הינו 53 ש"ח?

א. 51.2

ב. 53

ג. 57.6

ד. 29.05

ה. 12

(תשובה א נכונה)

שאלה 12

להלן נתוני המלאי של פירמה לשנת 2012:

מלאי הפתיחה 800 יחידות בעלות של 4.5 שח.

תאריך	רכישה/מכירה	יחידות	עלות
01/01/2012	רכישה	4000	5
01/03/2012	רכישה	4000	7
01/06/2012	מכירה	2000	20
01/07/2012	רכישה	6000	20
28/12/2012	מכירה	8000	25

נדרש:

א. חישוב שווי המלאי ליום 31.12.12 בשיטת FIFO (96,000) ובשיטת ממוצע

משוקלל (55,654)

ב. חישוב עלות המכירות בגין המכירה ביום 31.12.12 לפי FIFO (75,600)

שאלה 13:

להלן נתונים ביחס למלאי ולשינויים שחלו בו בחברת "המלקחה" בשנת 2009:

תאריך	פרטים	יחידות	עלות ליחידה
1.1.09	י.פ.	60	9
1.3.09	רכישה	20	10
1.4.09	מכירה	10	
1.8.09	רכישה	30	11
1.12.09	מכירה	40	
15.12.09	רכישה	20	12

מהו מלאי הסגירה לפי ממוצע משוקלל ?

א. 650

ב. 700

ג. 760

ד. 880

ה. אף תשובה לא נכונה

(תשובה ה נכונה)

שאלה 14

להלן תנועת המלאי של חברת צנוברים בע"מ בשנת 2013:

תאריך	פעולה	(יחידות)	עלות ליחידה (₪)
1.1	מלאי פתיחה	320	5
1.3	מכירה	(120)	
1.4	רכישה	400	5.5
1.6	מכירה	(360)	
1.8	רכישה	200	6.5
1.12	מכירה	(160)	

מחיר מכירה ליחידה ביום 31.12.13 היה 7.25 ₪.

נדרש: מהו ערך המלאי בדוח על המצב הכספי ליום 31.12.13 ומהי עלות המכירות בשנת
בשיטת נרי"ר (FIFO) ובשיטת ממוצע משוקלל ?

פתרון	שווי מלאי	עלות מכר
FIFO	1552	3548
ממוצע משוקלל	1740	3360

חובות מסופקים

הפירמה מוכרת את מוצריה כאמור ומקבל הכנסות במזומן או באשראי וצ'קים.

אשראי למשל יכול שיהיה בכרטיסי אשראי או בשוטף + 60 .

לעיתים, לקוחות שחייבים לחברה כסף באשראי או צ'קים, לא עומדים בתשלומים מסיבות שונות, ויש להביא את הנתונים הללו לידי ביטוי בדוח רווח והפסד ובמאזן.

הפירמה נוהגת להפריש אחוז מסוים מסעיף הלקוחות שלה או מהמכירות באשראי לפי עקרון השמרנות, על סמך נתוני העבר, כדי שלא להציג רווחים "מנופחים" בדוחות.

שיטות עיקריות לחישוב ההפרשה לחובות מסופקים:

הפרשה ספציפית – בגין לקוח ספציפי שלא בטוח שישלם את החוב, רושמים את החוב ביתרת הפרשה לחובות מסופקים עבור לקוחות שונים.

הפרשה כללית – סכום כאחוז מיתרת החייבים או כאחוז מהמכירות באשראי.

ניתן גם לשלב בין 2 השיטות.

מושגים והגדרות:

חוב מסופק – הוא חוב שיש ספק אם ישולם

חוב אבוד – הוא חוב שלא ניתן לגבות אותו או שבעל החוב פשט את הרגל או נפטר ולכן לא יחזיר את החוב.

גם אם עלות גביית החוב עולה על החוב עצמו, הוא נחשב כחוב אבוד.

הפרשה לחובות מסופקים – מסעיף הלקוחות במאזן לוקחים אחוז מסוים, על סמך נתוני העבר, ומניחים שהחוב הזה לא יוחזר. חשוב לציין כי הפרשה לחובות מסופקים הוא סעיף מצטבר.

חוב טוב – חוב אבוד שהפך להיות בר גבייה, כמו למשל אדם שברח לחול והיה חייב כסף ולפתע חזר לארץ.

גיול חובות – ככל שהחוב נהיה "זקן" יותר הסיכוי לגבות אותו קטן, ולכן ההפרשה לחובות מסופקים עבור חובות שהגיל שלהם גדול, היא גדלה.

לקוחות נטו – לקוחות בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.

הצגה בדוחות מאזן ורווח והפסד:

עקרונות הרישום:

לקוחות – סעיף זה מוצג במאזן. הלקוחות הם למעשה החלק מהמכירות של הפירמה באשראי, שטרם שולם.

הפרשה לחובות מסופקים – סעיף זה מוצג במאזן. ומציג את היתרה של הפרשה לחובות מסופקים.

לקוחות נטו – במאזן נציג את הלקוחות נטו בלבד בניכוי יתרת הפרשה לחובות מסופקים.

הוצאות חובות מסופקים – סעיף זה יירשם כהוצאה ברווח והפסד תחת הוצאות הנהלה וכלליות.

הוצאות חובות אבודים – סעיף זה יירשם כהוצאה בדוח רווח והפסד תחת הוצאות הנהלה וכלליות

גידול ביתרת הלח"מ:

דוח רו"ה: הוצאות חומ"ס XXXX ש"ח

מאזן: קיטון בסעיף הלקוחות XXXX ש"ח

קיטון ביתרת הלח"מ:

דוח רו"ה: הכנסות חומ"ס XXXX ש"ח

מאזן: גידול בסעיף הלקוחות XXXX ש"ח

מחיקת חובות אבודים שאינם ניתנים לגבייה:

קיטון ביתרת הלקוחות במאזן - XXXX ש"ח

הוצאות בגין חובות אבודים (ברווח והפסד) - XXXX ש"ח

גביית חוב שנמחק בעבר כחוב אבוד:

גידול ביתרת הלקוחות במאזן - XXXX ש"ח

הכנסות בגין חובות אבודים (ברווח והפסד) - XXXX ₪

חישוב הפרשה לחובות מסופקים:

גישה 1

הפרשה לחובות מסופקים כ- % מהמכירות באשראי:

לפי גישה זו הפירמה מפרישה מידי שנה אחוז מסוים מתוך המכירות באשראי.

חשוב לשים לב כי לא כל המכירות מבוצעות באשראי.

שאלה לדוגמא 1:

יתרת הלקוחות ל 1.1.09 הייתה 1,000,000 ₪.

המכירות באשראי של פירמה בשנת 2009 היו 750,000 ₪ .

הפירמה נוהגת להפריש מידי שנה 0.5% מהמכירות באשראי לחובות מסופקים.

יתרת ההפרשה לחובות מסופקים כ1.1.09 הייתה 10,000 ₪.

א. מהי ההוצאה לחובות מסופקים לשנת 2009?

ב. מהי יתרת הפרשה לחובות מסופקים לשנת 2009?

פתרון שאלה לדוגמא 1:

א. חישוב הוצאות חומ"ס

$$750,000 \text{ ₪} * 0.5\% = 3,750 \text{ ₪}$$

ב. יתרת הלח"מ

$$10,000 + 3,750 = 13,750 \text{ ₪}.$$

גישה 2:

הפרשה לחובות מסופקים כ- % מהחייבים

לפי גישה זו הפירמה מפרישה מידי שנה לחובות מסופקים אחוז מסוים מיתרת חשבון

הלקוחות בניכוי החובות האבודים כמובן.

שאלה לדוגמא 2:

תאריך	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
יתרת לקוחות	500,000 ₪	560,000	580,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.10: 20,000 ₪.

החברה נוהגת להפריש 5% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד, לפי גישה מאזנית

פתרון שאלה לדוגמא 2:

שנה 2010:

יתרת הלח"מ = 500,000 ₪ * 5% = 25,000 ₪

הוצאות חומ"ס = 20,000 – 25,000 = 5,000 ₪

שנה 2011:

יתרת הלח"מ = 560,000 ₪ * 5% = 28,000 ₪

הוצאות חומ"ס = 25,000 – 28,000 = 3,000 ₪

שנה 2012:

יתרת הלח"מ = 580,000 ₪ * 5% = 29,000 ₪

הוצאות חומ"ס = 28,000 – 29,000 = 1,000 ₪

שאלה לדוגמא 3:

תאריך	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
יתרת לקוחות	400,000 ₪	490,000	520,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.10: 12,000 ₪.

החברה נוהגת להפריש 4% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים.

בשנת 2011 5000 ₪ הוכרזו על ידי הפירמה כחוב אבוד.

בשנת 2012 3000 ₪ שהיו חוב אבוד, הפכו לחוב טוב.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד, לפי גישה

מאזנית

פתרון שאלה לדוגמא 3:

שנה 2010:

יתרת הלח"מ = 400,000 ₪ * 4% = 16,000 ₪

הוצאות חומ"ס = 12,000 – 16,000 = 4,000 ₪

שנה 2011:

יתרת לקוחות = 490,000 – 5000 = 485,000 ₪.

יתרת הלח"מ = 485,000 ₪ * 4% = 19,400 ₪

הוצאות חומ"ס = 5000 + 16,000 – 19,400 = 8,400 ₪

שנה 2012:

יתרת לקוחות = 520,000 + 3000 = 523,000 ₪.

יתרת הלח"מ = 523,000 ₪ * 4% = 20,920 ₪

הכנסות חומ"ס = 3000 - 19,400 – 20,920 = 1,480 ₪

תרגילים – הפרשה לחובות מסופקים:

שאלה 1:

יתרת הלקוחות ל 1.1.10 הייתה 5,000,000 ₪.

המכירות באשראי של פירמה בשנת 2010 היו 850,000 ₪ .

הפירמה נוהגת להפריש מידי שנה 0.3% מהמכירות באשראי לחובות מסופקים,

יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ל 1.1.10 הייתה 7,000 ₪.

א. מהי ההוצאה לחובות מסופקים לשנת 2010?

ב. מהי יתרת הפרשה לחובות מסופקים לשנת 2010?

שאלה 2:

תאריך	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
יתרת לקוחות	600,000 ₪	660,000	680,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.10: 20,000 ₪.

החברה נוהגת להפריש 4% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים, לפי גישה מאזנית.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד

שאלה 3:

תאריך	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
יתרת לקוחות	800,000 ₪	880,000	920,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.10: 18,500 ₪.

החברה נוהגת להפריש 3% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים, לפי גישה מאזנית.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד

שאלה 4

תאריך	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
יתרת לקוחות	500,000 ₪	590,000	620,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.11: 11,000 ₪.

החברה נוהגת להפריש 3% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים, לפי גישה מאזנית.

בשנת 2012 1000 ₪ הוכרזו על ידי הפירמה כחוב אבוד.

בשנת 2013 800 ₪ שהיו חוב אבוד, הפכו לחוב טוב.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד

שאלה 5

תאריך	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
יתרת לקוחות	700,000 ₪	790,000	820,000

יתרת פתיחה הלח"מ ל 1.1.11: 8,000 ₪.

החברה נוהגת להפריש 2% מיתרת הלקוחות לחובות מסופקים, לפי גישה מאזנית.

בשנת 2012 1000 ₪ הוכרזו על ידי הפירמה כחוב אבוד.

נדרש:

לחשב יתרת הלח"מ והוצאות חומ"ס בדוחות מאזן ורוו"ה בכל שנה בנפרד

שאלה 6

חברה נוהגת להפריש 5% לחובות מסופקים מיתרת הלקוחות החייבים.

השלם את הטבלה:

	1.1.12	31.12.12	31.12.13	31.12.14
לקוחות	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,800,000
חובות אבודים	0	50,000	60,000	0
יתרת הלח"מ				
הוצאות חו"מס				

שאלה 7

חברה נוהגת להפריש 2% לחובות מסופקים מיתרת הלקוחות החייבים.

השלם את הטבלה:

31.12.14	31.12.13	31.12.12	1.1.12	
2,500,000	2,100,000	1,800,000	1,500,000	לקוחות
0	90,000	75,000	0	חובות אבודים
				יתרת הלח"מ
				הוצאות חו"מס

שאלה 8

להלן נתונים על חברת "ההפרשה" בע"מ, אשר הוקמה ביום 1.1.1999:

1999	2000	2001	2002	2003	
200,000	180,000	150,000	220,000	250,000	רווח לפני חובות אבודים
60,000	80,000	100,000	50,000	30,000	חובות לקוחות סוף שנה
5,000	10,000	3,000	12,000	0	חובות אבודים השנה

בהנחה כי חברת "ההפרשה" בע"מ אינה מפרישה לחובות מסופקים אלא מכירה בהפסד

מחובות אבודים בשנה בה הם נוצרים, מהו רווח החברה לאחר חובות אבודים לשנת 2000?

א. 250,000 ש"ח.

ב. 90,000 ש"ח.

ג. 170,000 ש"ח.

ד. 173,000 ש"ח.

ה. 165,000 ₪

שאלה 9

נכון לסוף שנת 2012, יתרת החובות המסופקים של החברה הינה 10,000 ש"ח. במהלך שנת 2013 נודע לחברה כי אחד מלקוחותיה החייב לה 5,000 ש"ח פשט את הרגל ולכן החברה הכירה בחוב כחוב אבוד.

בעקבות ההכרה בחוב כחוב אבוד וההקטנה של היתרה לחומ"ס כתוצאה מכך, כיצד יושפעו הנכסים, ההתחייבויות, תזרים המזומנים מפעילות שוטפת והרווח הנקי של החברה בדוחותיה הכספיים ליום 31.12.13?

	נכסים	התחייבויות	תזמ"ז מפעילות שוטפת	רווח נקי
א	לא ישתנו	יגדלו	יקטן	לא ישתנה
ב	יקטנו	יקטנו	יקטן	יקטן
ג	יקטנו	יגדלו	יקטן	לא ישתנה
ד	לא ישתנו	לא ישתנו	לא ישתנה	לא ישתנה
ה	יקטנו	לא ישתנו	לא ישתנה	לא ישתנה

רכוש קבוע – IAS 16

רכוש קבוע הוא רכוש המוחזק לשימוש בייצור, או להספקת סחורות ושירותים וצפוי שיעשה בהם שימוש על פני יותר מתקופה אחת.

הרכוש הקבוע, להבדיל מהרכוש השוטף, ישמש את הפירמה לתקופה ארוכה, לטווח שמעל שנה.

בין פריטי הרכוש הקבוע נמנה: מחשבים, ציוד, מכונות, מבנים, ריהוט ועוד.

עלות הרכוש הקבוע

מרכיבי עלות הרכוש הקבוע:

עלות רכישה + הובלה + שיפוץ + שיפורים והשבחות + כל עלות עד להפעלת הנכס.

דוגמא:

פירמה רכשה ציוד בעלות של 100,000 ₪,

עלות ההובלה של המכונה הייתה 12,000 ₪,

עלות ההתקנה של המכונה היו 5,000 ₪

מה הייתה עלות הציוד כפי שתירשם במאזן החברה?

תשובה:

117,000 ₪.

הפחת

כאמור הרכוש הקבוע בדרך כלל מוחזק בתאגיד לתקופה של למעלה משנת פעילות אחת ומאחר שכך, ערכו יכול להישחק או להתבלות.

הישחקות ערך הציוד היא דבר מקובל ונרשמת בספרים לפי שיטות עליהן יפורט בהמשך.

שחיקה זו בערך הציוד נקראת פחת.

במאזן:

הרכוש הקבוע נרשם בניכוי הפחת שנצבר מיום רכישת הציוד ועד ימינו אנו.

בדוח רו"ה

הפחת נרשם כהוצאה שנתית בעלויות וכלליות או בהוצאות המכירה.

מודל עלות

משקף את שווי הנכס בניכוי הפחת הנצבר.

מושגים רכוש קבוע:

פחת נצבר (פחנ"צ) – הפחת שנצבר מיום רכישת הציוד ועד היום

עלות מופחתת – עלות הנכס בניכוי פחת נצבר

שיטות לחישוב הפחת:

שיטת פחת קו ישר

בשיטה זו הנכס מופחת באופן שווה ואחיד על פני כל השנים.

נוסחת הפחת קו ישר:

גרט – עלות הציוד = הוצאות הפחת השנתית.

n

n = אורך חיי הנכס

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

$$0 - 100,000 \text{ ש"ח} = \frac{\text{הוצאות הפחת השנתית} = 25,000 \text{ ש"ח}}{4}$$

4

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
25,000	25,000	25,000	25,000		הוצאת פחת שנתית
100,000	75,000	50,000	25,000	0	פחנ"צ
0	25,000	50,000	75,000	100,000	עלות מופחתת

שיטת סכום ספרות השנים היורד

שלב 1:

נוסחת סכום ספרות השנים היורד:

$\text{בסיס ההפחתה} = \frac{(n+1) * n}{2}$
--

שלב 2:

**נכפיל את עלות הנכס כל שנה בסכום שנים יורד
בסיס ההפחתה**

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי סכום ספרות השנים היורד.

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

שלב 1:

חישוב בסיס ההפחתה:

$$10 = \frac{(1+4)^4}{2}$$

שלב 2:

חישוב הוצאות הפחתה השנתית:

שנה 1: $40,000 = 4/10 * 100,000$ ₪

שנה 2: $30,000 = 3/10 * 100,000$ ₪

שנה 3: $20,000 = 2/10 * 100,000$ ₪

שנה 4: $10,000 = 1/10 * 100,000$ ₪

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
10,000	20,000	30,000	40,000		הוצאת פחת שנתית
100,000	90,000	70,000	40,000	0	פחנ"צ
0	10,000	30,000	60,000	100,000	עלות מופחתת

שיטת סכום ספרות השנים העולה

שלב 1:

נוסחת סכום ספרות השנים עולה:

$$\text{בסיס ההפחתה} = \frac{(n+1) * n}{2}$$

שלב 2:

נכפיל את עלות הנכס כל שנה בסכום שנים עולה
בסיס ההפחתה

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי סכום ספרות השנים העולה.

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

שלב 1:

חישוב בסיס ההפחתה:

$$10 = \frac{(1+4) * 4}{2}$$

שלב 2:

חישוב הוצאות הפחת השנתית:

שנה 1: $10,000 = 1/10 * 100,000$

שנה 2: $20,000 = 2/10 * 100,000$

שנה 3: $30,000 = 3/10 * 100,000$

שנה 4: $40,000 = 4/10 * 100,000$

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
40,000	30,000	20,000	10,000		הוצאת פחת שנתית
100,000	60,000	30,000	10,000	0	פחנ"צ
0	40,000	60,000	90,000	100,000	עלות מופחתת

ערך גרט/שייר

ערך הגרט הוא ערך הנכס בספרים לאחר סיום כל ההפחתות.
טיפול בערך הגרט הוא אחיד בכל 3 שיטות ההפחתה.

ננכה את הגרט משווי הרכוש הקבוע לצורך חישוב הפחת.

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05. ערך הגרט הוא 12,000.

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

$$12,000 \text{ ש"ח} - 100,000 \text{ ש"ח} = \text{הוצאות הפחת השנתית} = 22,000 \text{ ש"ח}$$

4

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
22,000	22,000	22,000	22,000		הוצאת פחת שנתית
88,000	66,000	44,000	22,000	0	פחנ"צ
12,000	34,000	56,000	78,000	100,000	עלות מופחתת

מענק ממשלתי:

מענק ממשלתי מקטין את עלות הרכוש הקבוע ומאחר שכך גם עלות הפחת תקטן.

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05.

הממשלה נתנה לפירמה מענק בשווי 20,000 ₪.

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

$$20,000 \text{ ש"ח} - 100,000 \text{ ש"ח} = \text{הוצאות הפחת השנתית} = 20,000 \text{ ש"ח}$$

4

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
20,000	20,000	20,000	20,000		הוצאת פחת שנתית
80,000	60,000	40,000	20,000	0	פחנ"צ
0	20,000	40,000	60,000	80,000	עלות מופחתת

החזר מענק ממשלתי באמצע הפעילות:

דוגמא:

פירמה רכשה נכס בשווי 100,000 ₪ בתאריך 1.1.05.

הממשלה נתנה לפירמה מענק בשווי 20,000 ₪ .

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.

בתאריך 1.1.07 נדרשה הפירמה להחזיר את המענק

מה היא הוצאת הפחת השנתית?

$$\frac{20,000 \text{ ש"ח} - 100,000 \text{ ש"ח}}{4} = \text{הוצאות הפחת השנתית} = 20,000 \text{ ש"ח}$$

שנה 1: 20,000

שנה 2: 20,000

שנה 3: $100,000/4 = 25,000 + 10,000$ (תוספת פחת בגין השנים הקודמות) = 35,000 ₪

השלם את הטבלה:

31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
25,000	35,000	20,000	20,000		הוצאת פחת שנתית
100,000	75,000	40,000	20,000		פחנ"צ
0	25,000	40,000	60,000	80,000	עלות מופחתת

שיטת ההערכה מחדש

בשיטה זו הנכס מוצג לפי שווי ההוגן במועד ההערכה, בניכוי פחת שנצבר לאותו מועד ובניכוי הפרשה לירידת ערך.

השווי ההוגן – זהו המחיר שבו ניתן להחליף נכס בין מוכר מרצון לקונה מרצון הפועלים בצורה מושכלת ללא יחסים מיוחדים. שווי הוגן הוא מדד אובייקטיבי ולא קשור לשימוש הספציפי בנכס.

לפי התקינה החדשה – בשיטת הערכה מחדש, כאשר נכס מוערך גבוה יותר מכפי שוויו בספרים, את עליית הערך יש לרשום במאזן בהון העצמי בסעיף – **קרן לשערוך נכסים**.

רווח הון ממכירת רכוש קבוע

לעתים הפירמה מוכרת רכוש לפני שנסתיימה תקופת הפעילות שלו.
במקרה כזה עשוי להיווצר רווח או הפסד הון.

נוסחת חישוב לרווח ההון

מחיר המכירה – עלות הנכס המופחתת – הוצאות המכירה = רווח או הפסד הון.

דוגמא

בתאריך 1.1.09 נרכשה מכונה בעלות של 120,000 ₪.
המכונה מופחתת לפי שיטת הקו הישר ל 5 שנים.
בתאריך 31.12.10 המכונה נמכרה ב 80,000 ₪ מהו רווח ההון?

פתרון:

נחשב את הפחת:

$$\frac{120,000 - 0}{5} \text{ ש"ח} = \text{הוצאות הפחת השנתית} = 24,000 \text{ ש"ח}$$

העלות המופחתת: $120,000 - 2 * 24,000 = 72,000$ ₪

רווח ההון = $72,000 - 80,000 = 8,000$ ₪.

שינויים חשבונאיים – IAS 8

שינוי אומדן –

כאשר יש עליית ערך גרט, או משך השנים משתנה במקרה זה יש לחשב את העלות המופחתת ולאחר מכן לחשב את הפחת השנתי החדש לפי השנים שנותרו מהעלות המופחתת

שינוי שיטה-

למשל כאשר עוברים מפחת קו ישר לסכום ספרות השנים במקרה זה נחשב עלות מופחתת כרגיל ולחשב פחת שנתי חדש עבור השנים שחלפו:
מחשבים את הפרשי שני השיטות וזה יירשם כהוצאה בדוח רווח והפסד

למבחן

סדר השלבים לטיפול בתקן:

- תיקון טעות
- שינוי השיטה
- שינוי האומדן

תרגילים רכוש קבוע:

שאלה 1:

פירמה רכשה נכס בשווי 250,000 ₪ בתאריך 1.1.05
אורך חיי הנכס הצפוי הוא 5 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר
א. מהי הוצאת הפחת השנתית
ב. השלם את הטבלה:

31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
						הוצאת פחת שנתית
						פחנ"צ
						עלות מופחתת

שאלה 2:

פירמה רכשה נכס בשווי 300,000 ₪ בתאריך 1.1.05
אורך חיי הנכס הצפוי הוא 5 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת סכום ספרות השנים היורד
א. מהי הוצאת הפחת השנתית
ב. השלם את הטבלה:

31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
						הוצאת פחת שנתית
						פחנ"צ
						עלות מופחתת

שאלה 3:

פירמה רכשה נכס בשווי 200,000 ₪ בתאריך 1.1.05. ערך הגרט של המכונה הוא 20,000. אורך חיי הנכס הצפוי הוא 5 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת סכום ספרות השנים

העולה

א. מהי הוצאת הפחת השנתית

ב. השלם את הטבלה:

31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
						הוצאת פחת שנתית
						פחנ"צ
						עלות מופחתת

שאלה 4:

פירמה רכשה נכס בשווי 300,000 ₪ בתאריך 1.1.05. הפירמה קיבלה מענק ממשלתי בשווי של 50,000 ₪.

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 5 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת סכום ספרות השנים היורד

השלם את הטבלה:

31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05	1.1.05	
						הוצאת פחת שנתית
						פחנ"צ
						עלות מופחתת

שאלה 5:

פירמה רכשה נכס בשווי 250,000 ₪ בתאריך 1.1.07. הפירמה קיבלה מענק ממשלתי בשווי של 50,000 ₪.

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר

השלם את הטבלה:

31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	1.1.07	
----------	----------	----------	----------	--------	--

					הוצאת פחת שנתית
					פחנ"צ
					עלות מופחתת

שאלה 6:

פירמה רכשה נכס בשווי 250,000 ₪ בתאריך 1.1.07. הפירמה קיבלה מענק ממשלתי בשווי של 50,000 ₪.ב.1.1.09 נדרשה הפירמה להחזיר את המענק עקב התחלפות של שר האוצר.

אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.
השלם את הטבלה:

31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	1.1.07	
					הוצאת פחת שנתית
					פחנ"צ
					עלות מופחתת

שאלה 7:

פירמה רכשה נכס בשווי 310,000 ₪ בתאריך 1.1.07. הפירמה קיבלה מענק ממשלתי בשווי של 10,000 ₪.ב.1.1.09 נדרשה הפירמה להחזיר את המענק .
אורך חיי הנכס הצפוי הוא 4 שנים. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר.
השלם את הטבלה:

31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	1.1.07	
					הוצאת פחת שנתית
					פחנ"צ
					עלות מופחתת

שאלה 8:

בתאריך 1.1.09 נרכשה מכונה בעלות של 160,000 ₪.
המכונה מפוחתת לפי שיטת הקו הישר ל 10 שנים.
בתאריך 31.12.12 המכונה נמכרה ב 95,000 ₪ מהו רווח ההון?

שאלה 9:

בתאריך 1.1.08 נרכשה מכונה בעלות של 70,000 ₪.
המכונה מפוחתת לפי שיטת הקו הישר ל 5 שנים.
בתאריך 31.12.11 המכונה נמכרה ב 75,000 ₪ מהו רווח ההון?

שאלה 10:

בתאריך 1.1.08 נרכשה מכונה בעלות של 290,000 ₪.
קיים ערך גרט למכונה של 20,000 ₪ .
המכונה מפוחתת לפי שיטת הקו הישר ל 9 שנים.
בתאריך 31.12.11 המכונה נמכרה ב 115,000 ₪ מהו רווח ההון?

שאלה 11:

בתאריך 1.1.07 נרכשה מכונה בעלות של 250,000 ₪.
המכונה מפוחתת לפי שיטת קו ישר במשך 10 שנים.
בתאריך 30.6.09 בוצע שיפוץ למכונה בשווי 35,000 ₪.
בתאריך 30.6.10 נמכרה המכונה ב 250,000 ₪ . מה היה רווח ההון? 57,166

שאלה 12:

בתאריך 1.1.07 נרכשה מכונה בעלות של 100,000 ₪.
המכונה מפוחתת לפי שיטת קו ישר במשך 20 שנים.
בתאריך 30.6.09 בוצע שיפוץ למכונה בשווי 35,000 ₪.
בתאריך 30.3.10 נמכרה המכונה ב 130,000 ₪ . מה היה רווח ההון? 12,750

שאלה 13:

חברה רכשה בתאריך 1.1.06 מבנה בשווי 1,000,000 ₪ לצורך פעילות עסקית. רואי החשבון של הפירמה החליטו כי תקופת הפחת של הנכס תהיה 20 שנים לפי הקו הישר.

מה יהיה שווי הנכס כפי שיופיע במאזן החברה בתאריך 1.10.07? 912,500

שאלה 14:

חברה רכשה בתאריך 1.1.06 מבנה בשווי 2,000,000 ₪ לצורך פעילות עסקית. רואי החשבון של הפירמה החליטו כי תקופת הפחת של הנכס תהיה 40 שנים לפי הקו הישר.

מה יהיה שווי הנכס כפי שיופיע במאזן החברה בתאריך 1.7.08?

שאלה 15:

חברה רכשה בתאריך 31.3.07 מבנה בשווי 500,000 ₪ לצורך פעילות עסקית. רואי החשבון של הפירמה החליטו כי תקופת הפחת של הנכס תהיה 10 שנים לפי הקו הישר. מה יהיה שווי הנכס כפי שיופיע במאזן החברה בתאריך 31.12.08?

שאלה 16:

הוצאות הפחת של מכונות הייצור בחברה תעשייתית תוצגנה בדו"ח הרווח והפסד השנתי תחת הסעיף (בהנחה שכל המלאי שיוצר באמצעות מכונות הייצור נמכר השנה)

א. הכנסות.

ב. הוצאות אחרות.

ג. הוצאות הנהלה וכלליות.

ד. הוצאות שיווק ומכירה.

ה. עלות המכר

שאלה 17:

חברה רכשה ביום 31.12.2003 רהיט תמורת 10,000 ש"ח באשראי לחודשיים.

כיצד תשפיע רכישה זו על מאזנה של החברה ליום הרכישה?

א. סעיף ריהוט (בצד הנכסים) יגדל בסך 10,000 ש"ח וסעיף זכאים בגין ריהוט (בצד

ההתחייבויות) יגדל בסך 10,000 ש"ח.

ההתחייבויות) יגדל בסך 10,000 ש"ח. ב. סעיף ריהוט (בצד הנכסים) יקטן בסך 10,000

ש"ח וסעיף זכאים בגין ריהוט (בצד

ג. סעיף ריהוט (בצד הנכסים) יקטן בסך 10,000 ש"ח וסעיף זכאים בגין ריהוט (בצד

- ההתחייבויות) יקטן בסך 10,000 ש"ח.
- ד. לא ניתן לדעת מכיוון שאין נתונים לגבי שווי שוק הריהוט ביום הרכישה.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 18:

- נתון כי הוצאות הפחת בגין מכונה של חברה לשנת 2004 הסתכמו בסך 50,000 ש"ח.
- כיצד יינתן ביטוי להוצאות פחת אלו בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2004?
- א. סעיף הוצאות הפחת בדוח הרווח והפסד יגדל בסך 50,000 ש"ח וסעיף הפחת הנצבר במאזן לא ישתנה.
- ב. סעיף הוצאות הפחת בדוח הרווח והפסד יקטן בסך 50,000 ש"ח וסעיף הפחת הנצבר במאזן יקטן (קרי, יגדיל את יתרת המכונה נטו) בסך 50,000 ש"ח.
- ג. סעיף הוצאות הפחת בדוח הרווח והפסד יגדל בסך 50,000 ש"ח וסעיף הפחת הנצבר במאזן יגדל (קרי, יקטין את יתרת המכונה נטו) בסך 50,000 ש"ח.
- ד. סעיף הוצאות הפחת בדוח הרווח והפסד לא ישתנה, אך סעיף הפחת הנצבר במאזן יגדל (קרי, יקטין את יתרת המכונה נטו) בסך 50,000 ש"ח.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 19:

- חברת "ההון" בע"מ רכשה ביום 1.1.2004 מבנה תמורת 100,000 ש"ח. המבנה מופחת בשיטת הקו הישר למשך 10 שנים מיום הרכישה. ביום 1.7.2004 (לאחר הצטברות פחת של חצי שנה) נמכר המבנה תמורת 120,000 ש"ח. מכאן, הרווח/הפסד הון בגין המכונה אשר יירשם בדוח הרווח והפסד של חברת "ההון" בע"מ לשנת 2004 הינו:
- א. רווח הון בסך 40,000 ש"ח.
- ב. הפסד הון בסך 20,000 ש"ח.
- ג. הפסד הון בסך 30,000 ש"ח.
- ד. רווח הון בסך 25,000 ש"ח.
- ה. הפסד הון בסך 50,000 ש"ח.

תקנים נוספים השייכים לרכוש בלתי שוטף

נדלן להשקעה – תקן IAS 40

נדל"ן להשקעה משמש את הפירמה לצורך עליית ערך או הכנסות משכירות, הוא אינו מייצר הכנסות בתחומי הפעילות של החברה, הוא קיים לצורך השקעה.

דוגמאות לנדלן להשקעה הינם קרקע או חלק מקרקע, נכס נדלן או מבנה להשקעה,

נדלן להשקעה יירשם במאזני החברה לפי שיטת העלות בדומה לרכוש הקבוע, או לפי שיטת השווי ההוגן.

לפי שיטת השווי ההוגן, שזה בדרך כלל שווי השוק של הנכס.

לפי שיטת השווי ההוגן לא מחשבים פחת, אלא משערכים את שווי הנכס מידי תקופה מחדש.

ירידת ערך של נכסים – תקן IAS - 36

תקן זה עוסק במצבים בהם יש ירידת ערך של רכוש, נכסים או ציוד מסיבות כלשהן.

לפי התקן הפסד מירידת הערך יחושב על פי סכום בר השבה.

סכום בר השבה – הוא הסכום הגבוה מבין:

1. **מחיר השוק בניכוי עלויות המימוש** – כלומר בכמה ניתן למכור את המכונה בשוק בניכוי עלויות הטיפול והמכירה.

2. **שווי השימוש** – הוא ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי הנובע מהשימוש בנכס.

הפסד מירידת ערך = שווי הספרים – סכום בר השבה

דוגמא :

בתאריך 1.1.10 ציוד נקנה ב-100,000 ₪. הנכס מופחת לפי שיטת הקו הישר על פני 5 שנים. בתאריך 1.1.13 ניתן למכור את הציוד בשוק ב 20,000 ₪.

כמו כן שווי השימוש של המכונה הוא 14,000.

א. מהו הסכום בר ההשבה?

ב. איזה סכום יירשם להפסד מירידת ערך נכון לתאריך 1.1.13?

פתרון:

סכום בר השבה הינו 20,000 ₪.

הפסד מירידת ערך הוא $40,000 - 20,000 = 20,000$ ₪

נכסים לא מוחשיים IAS – 38

פריטים בלתי מוחשיים עיקריים:

א. סימנים מסחריים - מילים או סימנים או מספרים שנועדו לזהות מוצר מסוים או פירמה מסוימת. תקופת ההגנה על זכות השימוש הבלעדית בשם או בסימן המסחרי בלתי מוגבלת.

ב. זכויות יוצרים - הגנה חוקית שתפקידה להקנות בלעדיות בשימוש, במכירה, ביצור או בתרגום של יצירות מוזיקליות או אומנותיות (לדוגמא). זכות זו מגינה לתקופה ארוכה מאוד.

ג. פטנט - מסמך חוקי שמדינה מעניקה, המקנה למחזיק בו זכות משפטית בלעדית לייצר, להשתמש או למכור מוצר או תהליך מסוים שהוא המצאה חדשנית בתחום התעשייה וכדו' שעדיין לא התפרסם בשום מקום בעולם.

ד. זיכיון - התקשרות חוזית המאפשרת למחזיק בה לפעול ע"פ זכויות ספציפיות שמפורטות בחוזה. החוזה עשוי להעניק זכות שימוש במותג מסוים או זכות למכור מוצר באזור גיאוגרפי מסוים.

הגדרות:

- א. נכס בלתי מוחשי - זהו נכס לא כספי, חסר מהות פיזית וניתן לזיהוי. כמובן, תחילה עליו לעמוד בהגדרת נכס.
- ב. שליטה בנכס - תיבחן ע"י קיומן של זכויות משפטיות הניתנות לאכיפה בבית המשפט.
- ג. **ניתן לזיהוי** - ניתן להפריד את הנכס ולמכור אותו, להעביר אותו, או להשכיר אותו בנפרד או יחד עם חוזה קשור.
- ד. קיים צפי שהשימוש בנכס ייעשה לתקופה ארוכה.
- ה. הטבה כלכלית - שתנבע מהשימוש בנכס.

פחת:

בנכסים בלתי מוחשיים יש פחת, שיטת הפחת ומשך הפחת ייבחנו מידי שנה. במידה ולא ניתן למצוא שיטת הפחתה מספיק מהימנה נשתמש בפחת קו ישר.

בנכס שאורך חייו לא מוגדר – לא תהיה הפחתה, אלא יוצגו הפסדים מירידת ערך.

תקן 15 עוסק בירידת ערך של נכסים עם אורך חיים ידוע או בלתי ידוע.

אג"ח

איגרת חוב (אג"ח) היא נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ומהווה אמצעי בעזרתו ממשלות ופירמות לווה הון מהציבור.

כלומר כאשר פירמות או ממשלות זקוקות להון רב שאותו אין ביכולתן ללוות מהבנק הן פונות לציבור לצורך גיוס ההון, והיא למעשה הלוואה חוץ בנקאית.

הבדל עיקרי בין אג"ח לבין הלוואה מהבנק:

סחירות - אג"ח הן סחירות וניתן למכור אותן לאחר רכישת האג"ח. כלומר, לאחר קניית האג"ח ניתן לסחור בהן באמצעות הבורסה.

סוגי אג"ח:

אג"ח ממשלתי: Treasury Bond: מונפקת על ידי הממשלה. התשואה של האג"ח הממשלתי נחשבת בשוק ההון לרביית חסרת סיכון.

אג"ח קונצרני: Corporate bond: מונפקת על ידי פירמות שונות, כאשר לכל פירמה יש רמת סיכון שונה, כך בהתאם גם התשואה של כל איגרת. ככל שהפירמה שהנפיקה את האג"ח מסוכנת יותר היא תניב תשואה גבוהה יותר.

מושגים עיקריים:

הנפקה: פעולה של גיוס הון בבורסה לניירות הערך. ביום זה הגורם המנפיק (בדרך כלל פירמה או ממשלה) לווה כסף מהציבור.

פדיון: מועד החזר ההלוואה שנתקבלה מהציבור.

הערך הנקוב: FV - Future Value - ערך עתידי). זהו הסכום שהמשקיע יקבל במועד הפדיון. בישראל סכום זה הוא 100 אגורות.

ריבית נקובה: זוהי הריבית שהמשקיע מקבל עבור השקעתו באג"ח. מדובר בריבית תקופתית שמתקבלת כתזרים, בדרך כלל מדי שנה או כל תקופה מוגדרת מסויימת. ריבית זו מכונה גם **קופון** או **תלוש**. ריבית זו נסמן כ PMT (קיצור של Payment). הריבית **מחושבת** כאחוז מהערך הנקוב.

המועד לפדיון: n מספר התקופות **שונות** עד לפדיון האג"ח.

מחיר/שער האג"ח: PV (Present Value – ערך נוכחי). מחיר האג"ח כפי שהוא נסחר בבורסה. המחיר נקבע לפי תנאי השוק והסחירות של האג"ח.

תשואה לפדיון: i- זהו הרווח הממוצע השנתי ב-% שמתקבל למשקיע באגרת החוב בהנחה שהמשקיע יחזיק באגרת ממועד ההנפקה ועד מועד הפדיון. אפשר לסמן את התשואה כ IRR (Internal Rate of Return).

אג"ח רגילה:

מחלקת קופונים קבועים מדי תקופה שהוגדרה מראש בתשקיף, והערך הנקוב עצמו יינתן למשקיע במועד פדיון האג"ח.

דוגמא לחישוב מחיר אג"ח:

אג"ח בעלת ערך נקוב של 100 ₪ נושאת ריבית נקובה של 6% שנתית ובעלת מועד לפדיון של 4 שנים. אם התשואה השנתית לפדיון היא 5% מהו שער האג"ח היום?

ראשית נבנה תזרים מזומנים:

<u>שנה</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
<u>תזרים שנתי</u>		6	6	6	106

נציב את הנתונים במחשבון פיננסי – FC-100V

CMPD

SET END

N=4

I=5%

PMT=6

FV=100

SOLVE PV=103.54

דוגמא נוספת לחישוב מחיר אג"ח:

אג"ח בעלת ערך נקוב של 100 ₪ נושאת ריבית נקובה של 4% שנתית ובעלת מועד לפדיון של 3 שנים. אם התשואה השנתית לפדיון היא 5.5%, מהו שער האג"ח היום?

ראשית נבנה תזרים מזומנים:

<u>שנה</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
<u>תזרים שנתי</u>		4	4	4	104

נציב את הנתונים במחשבון פיננסי – FC-100V

CMPD

SET END

N=3

I=5.5%

PMT=4

FV=100

SOLVE PV=95.95

אג"ח המשלמת קופון כל חצי שנה:

אג"ח מסוג זה, מחלקת ריבית מדי חצי שנה. מצב זה עדיף למשקיע לעומת האג"ח הקודמת, מאחר והמשקיע יקבל את התזרים הכספי מוקדם יותר.

דוגמא:

אג"ח בעלת ערך נקוב של 100 ₪ נושאת ריבית נקובה של 4% שנתית ובעלת מועד לפדיון של 3 שנים. האג"ח מחלקת את הריבית מדי חצי שנה.

אם התשואה השנתית לפדיון היא 5.5% מהו שער האג"ח היום?

ראשית נבנה תזרים מזומנים חצי שנתי:

זמן- בחצאי שנים	0	1	2	3	4	5	6
תזרים חצי שנתי		2	2	2	2	2	102

כלל חשוב! יש להתאים את תזמון התשואה לתזמון הקופון!

במקרה שלפנינו יש קופון חצי שנתי ותשואה שנתי, אם כן יש לבצע חישוב התאמה לתשואה באמצעות הנוסחה הבאה:

$$le = (1 + \frac{i}{n})^n - 1$$

$$le = (1 + 0.055)^{(1/2)} - 1 = 2.71\%$$

נציב את הנתונים במחשבון פיננסי – FC-100V

CMPD

SET END

N=6

I=2.71%

PMT=2

FV=100

SOLVE PV=96.11

שלושת מצבי הסחירות של האג"ח:

בפרמיה: כאשר הריבית הנקובה $IRR <$

במצב זה המשקיע מקבל ריבית הגבוהה מהתשואה,

כאשר האג"ח בפרמיה מחיר האג"ח < הערך המתואם.

בנקיון: כאשר הריבית הנקובה $IRR >$

במצב זה המשקיע מקבל ריבית נמוכה מהתשואה,

כאשר האג"ח בפרמיה מחיר האג"ח > הערך המתואם.

ערך מתואם (פארי): כאשר הריבית הנקובה $IRR =$

במצב זה המשקיע מקבל ריבית הגבוהה מהתשואה,

כאשר האג"ח בפרמיה מחיר האג"ח = הערך המתואם.

דוגמא:

נתונות 2 אג"ח בהנפקה:

<u>B</u>	<u>A</u>	<u>אג"ח</u>
3	7	מועד לפדיון:
3.5%	4%	ריבית נקובה:
3.2%	5%	תשואה:

עבור כל אג"ח קבע, מבלי לחשב את מצב הסחירות, האם מחירן נמוך, שווה או גבוה מ-100.

אג"ח A

בנקיון והמחיר יהיה נמוך מ-100.

אג"ח B

בפרמיה והמחיר יהיה גבוה מ-100

רישום אג"ח במאזן

אג"ח לטווח קצר

שייפדה בטווח של עד כשנה.

יירשם במאזן כהתחייבות שוטפת.

יש להציגו בתוספת פרמיה או בהפחתת הנכיון.

יש להוסיף לאגח גם הפרשי הצמדה.

אג"ח לטווח שמעל לשנה

שייפדה בטווח של מעל שנה.

הוצאות הנפקה/חיתום ועלויות נוספות יש להפחיתם מהתמורה.

יירשם במאזן כהתחייבות לטווח ארוך

יש להציגו בתוספת פרמיה או בהפחתת הנכיון.

יש להוסיף לאגח גם הפרשי הצמדה.

אם לאג"ח יש תשלומי ריבית שוטפים – יש להציג אותו בסעיף **ריבית לשלם** (בהתחייבויות לטווח הקצר)

רישום אג"ח בדו"ח רו"ה

1. נרשום בהוצאות המימון – הוצאות ריבית שנתיות או מידי רבעון
2. נרשום הפרשי הצמדה – הוצאות מימון לכל תקופה
3. נרשום פרמיה או נכיון. – הוצאות מימון בגין הפרמיה, בכל שנה נרשום את החלק היחסי בגין הפרמיה או הנכיון.

הדו"ח על השינויים בהון העצמי

מרכיבי ההון העצמי:

מניות:

מושגים:

הון מניות רשום – ביום הקמת החברה, המייסדים רשמו בתקנון את ההון המקסימלי שניתן להנפיק ולפרוע

הון מניות מונפק – זהו למעשה הון המניות שמוצע למכירה למשקיעים.

הון מניות נפרע – ההון המונפק ששולמה בגינו התמורה.

ערך נקוב – הערך שהחברה קבעה למניה ביום ההנפקה

פרמיה – כאשר מניות מונפקות מעל לערך הנקוב, רושמים את הרווח שנוצר כפרמיה במאזן.

דוגמא:

חברה הנפיקה 100,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 130,000 ₪. כיצד נרשום במאזן את המניות?

פתרון:

נרשום במאזן בהון העצמי:

הון מניות רגילות : 100,000 ₪

פרמיה : 30,000 ש"ח

מניות רגילות – מאפשרות להצביע באסיפה הכללית ולקבל דיבידנד

מניות בכורה – מקנות קדימות בזכות לקבלת דיבידנד על פני מניות רגילות

מניות בכורה צוברות – מניות אלה יקבלו דיבידנד עבור שנים בהן לא קיבלו דיבידנד.

מניות בכורה משתתפות – משתתפות גם עם בעלי המניות הרגילות בדיבידנד לפי יחס מסוים.

קרנות

קרנות הון – כגון קרן לשערוך נכסים, כאשר יש עליית שווי של רכוש "על הנייר" עליית הערך נרשמת במאזן כקרן, ולא תירשם ברוו"ה. קרנות ההון מושפעות מאירועים שונים שמשפיעים על השווי של פריטים שונים במאזן כגון פרמיה על מניות.

קרנות שמורות – קרנות אלה למעשה אוגרות כסף לצורך אירוע בעתיד כמו השבחת נכס, או רכישת ציוד עתידית.

עודפים

סעיף זה במאזן, מציג למעשה את הרווח הצבור מיום הקמת החברה. הסעיף מתעדכן כל פעם שיש שינוי ברווחים. מוסיפים לעודפים את הרווח מדוח הרווח והפסד.

דיבידנד

הדיבידנד הוא רווח שמחולק לבעלי המניות במזומן, מתוך סעיף העודפים בלבד. במקרה שדיבידנד מחולק שלא מתוך העודפים מדובר בחלוקה אסורה, ועל בעל מניות להשיב את שקיבל.

תנאים לחלוקת דיבידנד לבעלי המניות:

- ✓ העודפים גדולים מהדיבידנד שהוכרז.
- ✓ המזומנים גדולים מהדיבידנד שהוכרז.
- ✓ חלוקת הדיבידנד אסור שתפגע ביציבות החברה.

מבחני חלוקת דיבידנד

מבחן הרווח – על החברה לחלק רווחים מהעודפים בלבד חייב להיות רווח חיובי מצטבר.

באישור בית משפט בלבד ניתן לחלק דיבידנד כאשר לא עומדים במבחן הרווח.

מניות הטבה

מניות שניתנות כהטבה לבעלי המניות הקיימים לפי יחס מסוים.

מניות ההטבה ניתנות ללא תמורה.

חלוקת מניות הטבה אינה משנה את ההון העצמי.

ניתן לחלק מניות הטבה מסעיפי הקרנות והעודפים.

הפורמט של הדו"ח על השינויים בהון העצמי:

<u>סה"כ</u>	<u>עודפים</u>	<u>פרמיה</u>	<u>הון מניות</u>	
XXX	XXX	XXX	XXX	יתרת 31.12.13
XXX	XXX	----	----	רווח נקי השנה
XXX	----	XXX	XXX	הנפקת מניות
----	(XXX)	----	----	דיבידנד
XXX	XXX	XXX	XXX	סה"כ יתרה. 31.12.14

שאלה לדוגמא 1:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-31.12.13 :

הון מניות 50,000 ₪

פרמיה 2,500,000 ₪

עודפים 5,000,000 ₪

נתונים נוספים:

1. הרווח הנקי של החברה בהתאם לדו"ח רווח והפסד הוא 500,000 ₪

2. החברה הנפיקה ביום 1.1.14 10,000 מניות בערך נקוב של 1 ₪ תמורת
1,000,000 ₪.

החברה חילקה דיבידנד של 200,000 ₪.

פתרון שאלה לדוגמא 1:

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014

<u>סה"כ</u>	<u>עודפים</u>	<u>פרמיה</u>	<u>הון מניות</u>	
7,550,000	5,000,000	2,500,000	50,000	יתרת 31.12.13
500,000	500,000			רווח נקי השנה
1,000,000		990,000	10,000	הנפקת מניות
(200,000)	(200,000)			דיבידנד

סה"כ	60,000	3,490,000	5,300,000	8,850,000
יתרה.31.12.14				

שאלה לדוגמא 2:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 100,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 130,000 ₪
2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 190,000 ₪.
3. החברה חילקה דיבידנד בסך 65,000 ₪.
4. החברה העבירה 50,000 ₪ לקרן שמורה
5. החברה חילקה 5,000 מניות הטבה בנות 1 ₪ ערך נקוב. ההטבה תחולק מהפרמיה ואח"כ מהעודפים.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

פתרון שאלה לדוגמא 2:

	הון מניות	פרמיה	קרן שמורה	עודפים	סה"כ
הנפקת מניות רגילות	100,000	30,000			130,000
רווח נקי השנה				190,000	190,000
דיבידנד				(65,000)	(65,000)
קרן שמורה			50,000	(50,000)	0
מניות הטבה	5,000	(5,000)			0
סה"כ יתרה.31.12.14	105,000	25,000	50,000	75,000	255,000

שאלה לדוגמא 3:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 200,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 230,000 ₪
2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 100,000 ₪.
3. החברה חילקה דיבידנד בסך 35,000 ₪.
4. החברה הנפיקה 1,000 אופציות תמורה 200 ₪. ביחס המרה 1:1
5. האופציות הומרו למניות שולמה תוספת מימוש של 800 ₪.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

פתרון שאלה לדוגמא 3:

<u>סה"כ</u>	<u>עודפים</u>	<u>תקבולים</u> <u>בגין</u> <u>אופציות</u>	<u>פרמיה</u>	<u>הון מניות</u>	
230,000			30,000	200,000	הנפקת מניות רגילות
100,000	100,000				רווח נקי השנה
(35,000)	(35,000)				דיבידנד
200		200			הנפקת אופציות
800		(200)		1,000	המרת אופציות
296,000	65,000	0	30,000	201,000	סה"כ יתרה. 31.12.14

תרגילים שינויים בהון העצמי:

שאלה 1:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-31.12.13 :

הון מניות 70,000 ₪

פרמיה 1,500,000 ₪

עודפים 15,000,000 ₪

נתונים נוספים:

1. הרווח הנקי של החברה בהתאם לדו"ח רווח והפסד הוא 170,000 ₪
2. החברה הנפיקה ביום 1.1.14 20,000 מניות בערך נקוב של 1 ₪ תמורת 5,000,000 ₪.
- החברה חילקה דיבידנד של 70,000 ₪.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014

שאלה 2:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 100,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 130,000 ₪
2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 190,000 ₪.
3. החברה חילקה דיבידנד בסך 65,000 ₪.
4. החברה העבירה 50,000 ₪ לקרן שמורה
5. החברה חילקה 5,000 מניות הטבה בנות 1 ₪ ערך נקוב.
- ההטבה תחולק מהפרמיה ואח"כ מהעודפים.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

שאלה 3:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 200,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 230,000 ₪
2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 100,000 ₪.
3. החברה חילקה דיבידנד בסך 35,000 ₪.
4. החברה הנפיקה 1,000 אופציות תמורה 200 ₪. ביחס המרה 1:1
5. האופציות הומרו למניות שולמה תוספת מימוש של 800 ₪.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

שאלה 4:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 120,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 170,000 ₪
2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 110,000 ₪.
3. החברה חילקה דיבידנד בסך 66,000 ₪.
4. החברה הנפיקה 5,000 אופציות תמורה 1000 ₪. ביחס המרה 1:1
5. האופציות הומרו למניות שולמה תוספת מימוש של 400 ₪.

הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

שאלה 5:

להלן נתונים על ההון העצמי של החברה ל-2014:

1. הנפקת 230,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב תמורת 400,000 ₪
 2. הרווח הנקי של החברה השנה היה 510,000 ₪.
 3. החברה חילקה דיבידנד בסך 210,000 ₪.
 4. החברה העבירה לקרן שמורה 30,000 ש"ח
 5. החברה הנפיקה 6,000 אופציות תמורה 2000 ₪. ביחס המרה 1:1
 6. מועד הפקיעה הגיע ואף אופציה לא הומרה
- הצג דוח על השינויים בהון העצמי ל-2014:

שאלה 6:

- חברת "המנפיק" בע"מ הנפיקה 1,000 מניות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, תמורת סך כולל של 100,000 ש"ח. איזו מבין התשובות הבאות מתארת את מתן הביטוי של פעולה זו בדוחות הכספיים של חברת "המנפיק" בע"מ?
- א. סעיף ההכנסות בדו"ח הרווח והפסד של החברה יגדלו בסך 100,000 ש"ח.
 - ב. סעיף ההכנסות האחרות בדו"ח הרווח והפסד של החברה יגדלו בסך 100,000 ש"ח.
 - ג. בדו"ח על השינויים בהון העצמי של החברה: לטור הון המניות יתווסף סכום של 1,000 ש"ח ולטור הפרמיה יתווסף סכום של 100,000 ש"ח.
 - ד. בדו"ח על השינויים בהון העצמי של החברה: לטור הון המניות יתווסף סכום של 1,000 ש"ח ולטור הפרמיה יתווסף סכום של 99,000 ש"ח.
 - ה. בדו"ח על תזרימי המזומנים של החברה יתווספו 100,000 ש"ח לתזרים המזומנים שנבע מפעילות שוטפת.

שאלה 7:

הרכב ההון העצמי של חברת "חובי - טפטים לכל חדר", נכון ליום 31.12.2014, מורכב אך ורק מהחשבונות הבאים:

הון מניות: 1,000,000 מניות 1 ש"ח ע.ב. כל אחת

יתרת עודפים: 80,000 ש"ח

פרמיה: 250,000 ש"ח

החברה החליטה לחלק מניות הטבה בשיעור 10% מהון המניות המונפק.

בחברה התעורר ויכוח באשר להשפעה של חלוקת מניות ההטבה על הדוחות הכספיים של החברה והושמעו הטענות הבאות:

- I סך ההון של החברה יגדל.
 - II הון המניות של החברה יגדל.
 - III יתרת הפרמיה תקטן.
 - IV יתרת העודפים תקטן.
- איזו/אילו מהטענות הנ"ל נכונה/ות?
- א. טענות I ו- III בלבד.
 - ב. טענות II ו- IV בלבד.
 - ג. טענות II ו- III בלבד.
 - ד. טענות I, II, ו- IV בלבד.
 - ה. כל הטענות.

הרווח למניה – IAS 33

הרווח למניה מחושב לפי הרווח הנקי לאחר מס כפי שמופיע ברווח והפסד, מחולק למספר המניות.

הרווח למניה יחושב לפי המועד המדויק בו הונפק ההון.

דוגמא:

לחברה רווח נקי על סך 760,000 ₪ בשנת 2014.

לחברה 100,000 מניות.

מה יהיה הרווח למניה

פתרון:

$$7.6 = 760,000 / 100,000 \text{ ₪}$$

דוגמא מספר 1:

הרווח הנקי של פירמה הוא 300,000 ₪ בשנת 2012 .

בתחילת השנה הון המניות היה 20,000

ב 1.7.06 החברה הנפיקה 5,000 מניות

מה היה הרווח למניה?

$$13.33 \text{ ₪} = \frac{300,000 \text{ ₪}}{6/12 * 5000 + 12/12 * 20,000}$$

דוגמא מספר 2:

הרווח הנקי של פירמה הוא 400,000 ₪ בשנת 2012 .

בתחילת השנה הון המניות היה 20,000

10,000 מניות בכורה 1 ₪ ע.ג. 10% .

ב 1.7.06 החברה הנפיקה 5,000 מניות

מה היה הרווח למניה?

פתרון דוגמא מספר 2:

$$17.73 \text{ ₪} = \frac{400,000 \text{ ₪} - 1,000}{}$$

$$6/12 \cdot 5000 + 12/12 \cdot 20,000$$

תרגילים רווח למניה:

שאלה 1:

הרווח הנקי של פירמה הוא 300,000 ₪ בשנת 2012 .
בתחילת השנה הון המניות היה 20,000
ב 1.7.12 החברה הנפיקה 5,000 מניות
מה היה הרווח למניה?

שאלה 2:

הרווח הנקי של פירמה הוא 400,000 ₪ בשנת 2012 .
בתחילת השנה הון המניות היה 10,000
ב 1.7.12 החברה הנפיקה 6,000 מניות
ב 1.10.12 החברה הנפיקה 8,000 מניות
מה היה הרווח למניה?

שאלה 3:

הרווח הנקי של פירמה הוא 500,000 ₪ בשנת 2012 .
בתחילת השנה הון המניות היה 10,000
10,000 מניות בכורה 1 ₪ ע.ג. 10% .
ב 1.7.12 החברה הנפיקה 10,000 מניות
מה היה הרווח למניה?

שאלה 4:

הרווח הנקי של פירמה הוא 600,000 ₪ בשנת 2012 .
בתחילת השנה הון המניות היה 10,000
20,000 מניות בכורה 1 ₪ ע.ג. 5% .
ב 1.7.12 החברה הנפיקה 20,000 מניות
מה היה הרווח למניה?

נתונים לשאלות 5-7

שאלה 5:

- חברה מסוימת הנפיקה בעת הקמתה 1.1.02 15,000 מניות רגילות תמורת 120,000 ש"ח.
- * יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.06 הינה 860,000 ש"ח.
- * ביום 1.4.07 רכשה החברה מאחד מבעלי מניותיה 1,500 מניות של עצמה ("מניות באוצר"), תמורת 170,000 ש"ח.
- * ביום 1.7.07 הנפיקה החברה 1,000 מניות רגילות נוספות תמורת 125,000 ש"ח.
- * הרווח הנקי של החברה בשנת 2007 היה 220,000 ש"ח.
- * ב-31 בדצמבר 2007 חילקה החברה לבעלי מניותיה דיבידנד בסך כולל של 90,000 ש"ח.
- * החברה הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בת"א.
- * לחברה לא היו פעולות הוניות נוספות (מעבר לאמור לעיל) בשנת 2007.
- מהי יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.07?
- א. 990,000 ש"ח.
- ב. 945,000 ש"ח.
- ג. 1,035,000 ש"ח.
- ד. 1,115,000 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 6:

- מהו הרווח הבסיסי למניה של החברה לשנת 2007 (בהתאם לתקן חשבונאות מס' 21)?
- א. 13.23 ש"ח.
- ב. 14.19 ש"ח.
- ג. 15.35 ש"ח.
- ד. 14.67 ש"ח.
- ה. 15.30 ש"ח.

שאלה 7:

- הניחו כי ממועד הקמתה (1.1.02) ועד ליום 31.12.06, החברה לא הנפיקה או רכשה מניות ולאחילקה דיבידנדים. מהי יתרת העודפים של החברה ליום 31.12.07?
- א. 120,000 ש"ח.
- ב. 990,000 ש"ח.
- ג. 870,000 ש"ח.

ד. 945,000 ש"ח.

ה. 960,000 ש"ח.

נתונים לשאלות 8-9:

* חברת "אביבית" הנפיקה בעת הקמתה (18,000) (1.1.02) מניות רגילות תמורת 150,000 ש"ח.

* יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.06 הינה 920,000 ש"ח.

* ביום 1.1.07 הנפיקה חברת "אביבית" 5,000 מניות בכורה ע.ג. 1 ש"ח תמורת 5,000 ש"ח.

מניות הבכורה הינן צוברות ואינן משתתפות. שיעור הדיבידנד בגין הוא 13% מהערך הנקוב.

* ביום 1.7.07 הנפיקה החברה 1,000 מניות רגילות נוספות תמורת 138,000 ש"ח.

* הרווח הנקי של החברה בשנת 2007 היה 212,000 ש"ח.

* ב- 31 בדצמבר 2007 חילקה חברת "אביבית" לכל בעלי מניותיה דיבידנד בסך כולל של 75,000 ש"ח.

* חברת "אביבית" הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בת"א.

* לחברה לא היו פעולות הוניות נוספות (מעבר לאמור לעיל) בשנת 2007.

שאלה 8:

מהי יתרת ההון העצמי של חברת "אביבית" ליום 31.12.07?

א. 1,275,000 ש"ח.

ב. 1,200,000 ש"ח.

ג. 1,270,000 ש"ח.

ד. 1,195,000 ש"ח.

ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 9:

בהתאם לתקן חשבונאות מס' 21, מהו הרווח הבסיסי למניה של חברת "אביבית" לשנת 2007?

א. 11.49 ש"ח.

ב. 11.16 ש"ח.

ג. 11.46 ש"ח.

ד. 11.12 ש"ח.

ה. 11.42 ש"ח.

נתונים לשאלות 10-12:

* לחברת "דילן" לא היו פעולות הוניות נוספות (מעבר לאמור לעיל) בשנת 2007. * חברת "דילן" הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בת"א. ש"ח. * ב- 31 בדצמבר 2007 חילקה חברת "דילן" לבעלי מניותיה דיבידנד בסך כולל של 90,000 * הרווח הנקי של חברת "דילן" בשנת 2007 היה 220,000 ש"ח. * ביום 1.7.07 הנפיקה חברת "דילן" 1,000 מניות רגילות נוספות תמורת 125,000 ש"ח. באוצר") תמורת 170,000 ש"ח. * ביום 1.4.07 רכשה חברת "דילן" מאחד מבעלי מניותיה 1,500 מניות של עצמה ("מניות * יתרת ההון העצמי של חברת "דילן" ליום 31.12.06 הינה 860,000 ש"ח. * חברת "דילן" הנפיקה בעת הקמתה (15,000) 1.1.02) מניות רגילות תמורת 120,000 ש"ח.

שאלה 10:

מהי יתרת ההון העצמי של חברת "דילן" ליום 31.12.07?

- א. 990,000 ש"ח.
- ב. 945,000 ש"ח.
- ג. 1,035,000 ש"ח.
- ד. 1,115,000 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 11:

מהו הרווח הבסיסי למניה של חברת "דילן" לשנת 2007?

- א. 13.23 ש"ח.
- ב. 14.19 ש"ח.
- ג. 15.66 ש"ח.
- ד. 14.67 ש"ח.
- ה. 15.30 ש"ח.

שאלה 12:

הניחו כי ממועד הקמתה (1.1.02) ועד ליום 31.12.06 חברת "דילן" לא הנפיקה או רכשה מניות ולא חילקה דיבידנדים. מהי יתרת העודפים של החברה ליום 31.12.07?

- א. 120,000 ש"ח.
- ב. 990,000 ש"ח.
- ג. 870,000 ש"ח.
- ד. 945,000 ש"ח.
- ה. 960,000 ש"ח.

נתונים לשאלות 13-15:

שאלה 13:

- * חברת "המשבר" בע"מ הנפיקה בעת הקמתה 1.1.00 10,000 מניות רגילות תמורת 100,000 ש"ח.
- * יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.07 הינה 900,000 ש"ח.
- * ביום 1.7.08 רכשה החברה מאחד מבעלי מניותיה 500 מניות של עצמה ("מניות באוצר") תמורת 80,000 ש"ח.
- * ביום 1.10.08 הנפיקה החברה 1,200 מניות רגילות נוספות תמורת 200,000 ש"ח.
- * הרווח הנקי של חברת "המשבר" בע"מ בשנת 2008 היה 300,000 ש"ח.
- * לחברה לא היו פעולות הוניות נוספות (מעבר לאמור לעיל) בשנת 2008. * חברת "המשבר" בע"מ הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בת"א. * ב- 31 בדצמבר 2008 הכריזה החברה לבעלי מניותיה דיבידנד בסך 100,000 ש"ח. מהי יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.08?
- א. 1,300,000 ש"ח.
- ב. 1,220,000 ש"ח.
- ג. 1,100,000 ש"ח.
- ד. 1,320,000 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 14:

- מהו הרווח הבסיסי למניה של החברה לשנת 2008 (בדיוק של שתי ספרות אחרי הנקודה)?
- א. 29.48 ש"ח.
- ב. 28.04 ש"ח.
- ג. 31.58 ש"ח.
- ד. 30.00 ש"ח.
- ה. 29.85 ש"ח.

שאלה 15:

- בהנחה שממועד הקמתה (1.1.00) ועד ליום 31.12.07, החברה לא הנפיקה או רכשה מניות ולאחילקה דיבידנדים, מהי יתרת העודפים של החברה ליום 31.12.08?
- א. 100,000 ש"ח.
- ב. 820,000 ש"ח.
- ג. 900,000 ש"ח.

ד. 1,000,000 ש"ח.

ה. 1,100,000 ש"ח.

נתונים לשאלות 16-18:

חברת "בונזאי" הנפיקה בעת הקמתה (18,000) (1.1.03) מניות רגילות תמורת 150,000 ש"ח. יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.07 הינה 920,000 ש"ח. ביום 1.1.08 הנפיקה החברה 5,000 מניות בכורה ע.ג. 1 ש"ח תמורת 5,000 ש"ח. מניות הבכורה הינן צוברות, אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון. שיעור הדיבידנד בגין הוא 13% מהערך הנקוב. ביום 1.7.08 הנפיקה החברה 1,000 מניות רגילות נוספות תמורת 138,000 ש"ח. הרווח הנקי של החברה בשנת 2008 היה 212,000 ש"ח. ב- 31 בדצמבר 2008 חילקה החברה לכל בעלי מניותיה דיבידנד בסך כולל של 75,000 ש"ח. החברה הינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בת"א. לחברה לא היו פעולות הוניות נוספות (מעבר לאמור לעיל) בשנת 2008.

שאלה 16:

מהי יתרת ההון העצמי של חברת "בונזאי" ליום 31.12.08?

א. 1,275,000 ש"ח.

ב. 1,200,000 ש"ח.

ג. 1,270,000 ש"ח.

ד. 1,195,000 ש"ח.

ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 17:

מהו הרווח הבסיסי למניה של חברת "בונזאי" לשנת 2008?

א. 11.49 ש"ח.

ב. 11.16 ש"ח.

ג. 11.46 ש"ח.

ד. 11.12 ש"ח.

ה. 11.42 ש"ח.

שאלה 18:

בהנחה שממועד הקמתה (1.1.03) ועד ליום 31.12.07, החברה לא הנפיקה או רכשה מניות (ברכישה עצמית) ולא חילקה דיבידנדים, מהי יתרת העודפים של החברה ליום 31.12.08?

א. 1,207,000 ש"ח.

ב. 695,000 ש"ח.

ג. 907,000 ש"ח.

ד. 982,000 ש"ח.

ה. 1,057,000 ש"ח

נתונים לשאלות 19-21:

* חברת "גילדן" הנפיקה בעת הקמתה 1.1.05 22,000 מניות רגילות תמורת 160,000 ש"ח.

* יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31.12.09 הינה 823,000 ש"ח.

* ביום 1.1.08 הנפיקה החברה 30,000 מניות בכורה סדרה א' ע.ג. 1 ש"ח תמורת 30,000 ש"ח.

* מניות הבכורה סדרה א' אינן צוברות, אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון מוקדם. שיעור הדיבידנד בגין הוא 10% מהערך הנקוב.

* ביום 1.1.09 הנפיקה החברה 25,000 מניות בכורה סדרה ב' ע.ג. 1 ש"ח תמורת 25,000 ש"ח. מניות הבכורה סדרה ב' הן צוברות, אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון מוקדם. שיעור הדיבידנד בגין הוא 8% מהערך הנקוב.

* ביום 1.7.10 הנפיקה החברה 2,000 מניות רגילות נוספות תמורת 155,000 ש"ח.

* הרווח הנקי של החברה בשנת 2010 היה 165,000 ש"ח.

* ב- 31 בדצמבר 2010 חילקה החברה לכל בעלי מניותיה דיבידנד בסך כולל של 55,000 ש"ח. * החברה הינה חברה ציבורית.

* לחברה לא היו פעולות הוניות נוספות כלשהן (מעבר לאמור לעיל) מאז הקמתה.

* החברה לא חילקה דיבידנדים בשנים 2008 ו- 2009.

שאלה 19:

מהי יתרת ההון העצמי של חברת "גילדן" ליום 31.12.10?

א. 1,093,000 ש"ח.

ב. 1,088,000 ש"ח.

ג. 1,101,000 ש"ח.

ד. 1,143,000 ש"ח.

ה. 933,000 ש"ח.

שאלה 20:

מהו הרווח הבסיסי למניה של חברת "גילדן" לשנת 2010? (בדיוק של שתי ספרות אחרי הנקודה).

א. 6.58 ש"ח.

ב. 7.17 ש"ח.

ג. 6.96 ש"ח.

ד. 7.52 ש"ח.

ה. 6.87 ש"ח.

שאלה 21:

מהי יתרת העודפים של חברת "גילדן" ליום 31.12.10?

א. 878,000 ש"ח.

ב. 773,000 ש"ח.

ג. 718,000 ש"ח.

ד. 933,000 ש"ח.

ה. 828,000 ש"ח.

חלוקת דיבידנדים

שאלה לדוגמא 1:

להלן הרכב הון המניות של חברת X ליום 31.12.12.

הערך הנקוב של כל המניות הוא 1 ₪.

פרטים	כמות
מניות רגילות	75,000
מניות בכורה 10% צוברות ומשתתפות	150,000

לראשונה מזה כ-3 שנים חולק ביום 31.12.12 דיבידנד בסך 760,000 ₪.

מהו סך הדיבידנד שחולק לבעלי המניות הרגילות?

פתרון שאלה לדוגמא 1:

ראשית נשלם למניות הבכורה את הדיבידנד:

$$150,000 * 10\% * 3 = 45,000 \text{ ש"ח}$$

את יתרת הדיבידנד נחלק למניות הרגילות לפי חלקן היחסי מכלל המניות:

$$(760,000 - 45,000) * \frac{75,000}{225,000} = 238,333 \text{ ש"ח}$$

שאלה לדוגמא 2:

להלן הון המניות של חברת "קפטן אחאב" ליום 31.12.2014. למעט מניות בכורה ב'

שהונפקו ביום 1.1.2013, המניות הרגילות, מניות בכורה א' ומניות בכורה ג', הונפקו ביום

1.1.2011 (כל המניות, לרבות מניות הבכורה הינן בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת)

<u>פרטים</u>	<u>כמות</u>
מניות רגילות	20,000
מניות בכורה א' (14%) לא צוברות ומשתתפות לפי יחס ערכן הנקוב	4,000
מניות בכורה ב' (8%) צוברות ולא משתתפות	4,000
מניות בכורה ג' (12%) צוברות ומשתתפות לפי יחס ערכן הנקוב	4,000

ממועד ההנפקה של המניות הרגילות ועד ליום 30.12.2014, החברה לא הכריזה או חילקה

דיבידנדים. ביום 31.12.2014 החברה הכריזה וחילקה דיבידנד לראשונה בסכום כולל של

80,000 ש"ח.

מהו סך הדיבידנד שחולק לבעלי המניות הרגילות?

פתרון שאלה לדוגמא 2:

א. ראשית נשלם למניות הבכורה את הדיבידנד:

$$\text{מניות בכורה א': } 4,000 * 14\% = 560 \text{ ₪}$$

$$\text{מניות בכורה ב': } 4,000 * 8\% * 2 = 640 \text{ ₪}$$

$$\text{מניות בכורה ג': } 4,000 * 12\% * 4 = 1920 \text{ ₪}$$

סה"כ 3120 ₪ שולמו למניות הבכורה.

ב. הדיבידנד שנותר:

$$80,000 - 3120 = 76,680 \text{ ₪}$$

$$28,000 = \text{סה"כ מניות משתתפות}$$

ולכן:

$$54,771 = 76,680 * 20,000 / 28,000 \text{ ₪}$$

תרגילים – חלוקת דיבידנד

שאלה 1:

להלן הון המניות של חברת "קפטן אחאב" ליום 31.12.2014. למעט מניות בכורה ב' שהונפקו ביום 1.1.2013, המניות הרגילות, מניות בכורה א' ומניות בכורה ג', הונפקו ביום 1.1.2011 (כל המניות, לרבות מניות הבכורה הינן בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת)

<u>פרטים</u>	<u>כמות</u>
מניות רגילות	40,000
מניות בכורה א' (14%) לא צוברות ומשתתפות לפי יחס ערכן הנקוב	8,000
מניות בכורה ב' (8%) צוברות ולא משתתפות	8,000
מניות בכורה ג' (12%) צוברות ומשתתפות לפי יחס ערכן הנקוב	8,000

ממועד ההנפקה של המניות הרגילות ועד ליום 30.12.2014, החברה לא הכריזה או חילקה דיבידנדים. ביום 31.12.2014 החברה הכריזה וחילקה דיבידנד לראשונה בסכום כולל של 40,000 ש"ח. מהו סך הדיבידנד שחולק לכלל בעלי מניות הבכורה ביום 31.12.2014 (מניות בכורה א', מניות בכורה ב' ומניות בכורה ג')?

- א. כ- 6,949 ש"ח.
- ב. כ- 62,559 ש"ח.
- ג. כ- 15,886 ש"ח.
- ד. כ- 40,664 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות

שאלה 2:

להלן הרכב הון המניות של חברת "רותם" ליום 31.12.2007 (כל המניות הונפקו בשנת 1998 וכולן בנות 1 ש"ח ערך נקוב):

<u>פרטים</u>	<u>כמות</u>
מניות רגילות	11,000
מניות בכורה (11.5%) צוברות ולא משתתפות	8,500

מאז 31.12.2004 לא הוכרז וחולק דיבידנד.

ביום 31.12.2007 הוכרז וחולק דיבידנד, לראשונה מזה שלוש שנים, בסך 22,400 ש"ח. מהו סך הדיבידנד שחולק לבעלי המניות הרגילות באותו מועד?

- א. 22,400 ש"ח.
- ב. 19,468 ש"ח.
- ג. 20,445 ש"ח.

ד. 2,932 ש"ח.

ה. 13,900 ש"ח.

שאלה 3:

להלן הרכב הון המניות של חברת "ק.ט.מ." ליום 31.12.2009 (כל המניות הונפקו ביום 1.1.2007 וכולן בנות 1 ש"ח ערך נקוב):

<u>פרטים</u>	<u>כמות</u>
מניות רגילות	23,000
מניות בכורה א' (13%) צוברות ולא משתתפות	7,000
מניות בכורה ב' (18%) לא צוברות ולא משתתפות	10,000
ממועד ההנפקה של המניות ועד ליום 30.12.09 לא הוכרזו (או חולקו) דיבידנדים.	
ביום 31.12.2009, לראשונה, הוכרז וחולק דיבידנד בסך 32,000 ש"ח.	
מהו סך הדיבידנד שחולק לבעלי המניות הרגילות ביום 31.12.2009?	
א. 29,270 ש"ח.	
ב. 15,000 ש"ח.	
ג. 29,290 ש"ח.	
ד. 4,530 ש"ח.	
ה. 27,470 ש"ח.	

שאלה 4:

להלן הרכב הון המניות של חברת "ליברוס" ליום 31.12.2010 (כל המניות הונפקו ביום 1.1.2007 וכולן בנות 1 ש"ח ערך נקוב):

<u>פרטים</u>	<u>כמות</u>
מניות רגילות	2,450,000
מניות בכורה א' (9%) צוברות ולא משתתפות	700,000
מניות בכורה ב' (15%) לא צוברות ולא משתתפות	945,000
ממועד ההנפקה של המניות ועד ליום 30.12.2010 לא הוכרזו (או חולקו) דיבידנדים.	
ביום 31.12.2010, לראשונה, הוכרז וחולק דיבידנד בסך 532,000 ש"ח.	
מהו סך הדיבידנד שחולק לבעלי המניות הרגילות ביום 31.12.2010?	
א. 532,000 ש"ח.	
ב. 393,750 ש"ח.	
ג. 327,250 ש"ח.	
ד. 0 ש"ח.	
ה. 138,250 ש"ח.	

נתונים לשאלות 5-6

חברת "ארץ נהדרת" (להלן "החברה") הוקמה בתאריך 1/1/2011.

ביום הקמתה הנפיקה החברה את המניות הבאות:

מספר מניות	תמורה בש"ח	
120,000	480,000	מניות רגילות 2 ש"ח ע.ג.
32,000	760,000	מניות רגילות 5 ש"ח ע.ג.
50,000	50,000	מניות בכורה א' 1 ש"ח ע.ג. 5%
20,000	80,000	מניות בכורה ב' 1 ש"ח ע.ג. 3%

להלן נתונים נוספים ביחס לחברה:

* הרווח הנקי של החברה לשנים 2011 ו-2012 הינו 350,000 ו-400,000 ש"ח בהתאמה.

* ב-5/4/2012 הנפיקה החברה 2,000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.ג. כל אחת, תמורת סכום כולל של 270,000 ש"ח. לחברה היו הוצאות הנפקה בגין הנפקות המניות האמורות בסך של 10,000 ש"ח.

* ביום 12/12/2012 הנפיקה החברה מניות הטבה בשיעור של 10% לכל בעלי המניות הרגילות. מניות ההטבה חולקו מהפרמיה ואין זכאיות לדיבידנד.

* ביום 31/12/12 חילקה החברה לראשונה מיום הקמתה דיבידנד בסך של 80,000 ש"ח. מניות בכורה א' צוברות ואין משתתפות.

* מניות בכורה ב' צוברות ולאחר מכן משתתפות ב-20% מיתרת סכום הדיבידנד שיישאר לאחר תשלום דיבידנד הבכורה.

שאלה 5:

1. מהי יתרת ההון העצמי של החברה ליום 31/12/2012?

א. 694,000 ש"ח.

ב. 670,000 ש"ח.

ג. 2,310,000 ש"ח.

ד. 2,298,460 ש"ח.

ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 6:

מהו סכום הדיבידנד שקיבלו בעלי מניות בכורה ב' בשנת 2012?

א. 15,960 ש"ח.

ב. 16,960 ש"ח.

ג. 14,760 ש"ח.

ד. 17,200 ש"ח.

חשבונות חתך

עקרון ההקבלה ותקופת הדיווח הם אלה שיוצרים את חשבונות החתך.

לעתים קרובות ישנם הכנסות או הוצאות ששולמו השנה והן שייכות לשנים הבאות מבחינת הדיווח.

הוצאות מראש

זהו חשבון מאזני שרושמים בנכסים השוטפים.

חשבון זה מסמל סכומי כסף ששולמו עבור שירות או מוצר שהעסק טרם קיבל את מלוא התמורה. למשל שכירות מראש למספר שנים או ביטוח.

הכנסות מראש

חשבון מאזני שרושמים בהתחייבויות השוטפות.

חשבון זה מסמל סכומי כסף שנתקבלו עבור שירות או מוצר שהעסק טרם סיפק את מלוא התמורה.

למשל שכירות מראש למספק שנים או ביטוח.

חדר כושר שמוכר מנויים שנתיים קדימה וכו.

הוצאות לשלם

חשבון מאזני שרושמים בהתחייבויות השוטפות.

העסק קיבל מוצר או שירות כלשהוא וטרם שילם עבורו .

לדוגמא תשלום עבור שכירות בתום התקופה.

הכנסות לקבל

זהו חשבון מאזני שרושמים בנכסים השוטפים.

העסק סיפק מוצר או שירות כלשהוא וטרם קיבל תמורה עבורו .

לדוגמא עמלה עבור עורך דין שהופיע בבית משפט ב 2012 ויקבל את התמורה רק ב 2013.

שאלה לדוגמא 1:

חברה שילמה שכירות שנתי של 150,000 ₪ ל 4 שנים מראש, החוזה נחתם ב-1.5.13. בתאריך 31.12.13 מה יירשם בהוצאות בדוח רוו"ה? ומה יירשם במאזן?

פתרון שאלה לדוגמא 1:

בדוח רווח והפסד: $150,000 \times \frac{8}{12} = 100,000$ ₪
במאזן בסעיף הוצאות מראש $600,000 - 100,000 = 500,000$ ₪.

שאלה לדוגמא 2:

משרד עורכי דין יספק שירותי עריכת דין בשווי 450,000 ₪ עבור חברה אחרת לשנתיים. בתאריך 1.7.12 נחתם חוזה בין 2 החברות. החברה קיבלה את החלק היחסי משכר הטרחה עבור שנת 2012. בתאריך 31.12.12 מה יירשם בדוח רוו"ה? ומה יירשם במאזן?

פתרון שאלה לדוגמא 2:

בדוח רווח והפסד הכנסות: $225,000 \times \frac{6}{12} = 112,500$ ₪
במאזן בסעיף הכנסות לקבל: $450,000 - 112,500 = 337,500$ ₪.

תרגילים – חשבונות חתך

שאלה 1:

חברת "החתך" בע"מ שכרה מבנה ביום 1.7.2002 מחברה אחרת למשך 5 שנים תמורת 2 מיליון ש"ח במזומן. כיצד יופיעו דמי השכירות במאזן חברת "החתך" בע"מ ליום 31.12.2002?

- א. הכנסות לקבל בסך 2 מיליון ש"ח.
- ב. הכנסות מראש בסך 1.8 מיליון ש"ח.
- ג. הוצאות מראש בסך 1.8 מיליון ש"ח.
- ד. הוצאות לשלם בסך 2 מיליון ש"ח.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 2:

חברת "המבנה" בע"מ השכירה מבנה אשר ברשותה ביום 1.12.2003, למשך שנה, תמורת 10 מיליון ש"ח במזומן. כיצד יופיעו דמי השכירות במאזן חברת "המבנה" בע"מ ליום 31.12.2003?

- א. הכנסות לקבל בסך 10 מיליון ש"ח.
- ב. הכנסות מראש בסך 9,166,167 ש"ח.
- ג. הוצאות מראש בסך 9,166,167 ש"ח.
- ד. הוצאות לשלם בסך 10 מיליון ש"ח.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 3:

בתאריך 1 באוקטובר 2010, שכרה חברה משרדים. החברה שילמה עבור שכירות של 4 שנים. דמי השכירות לשנה נקבעו בסך של 400,000 ₪. מהן סך הוצאות השכירות של החברה בשנת 2010?

- א. 400,000
- ב. 1,600,000
- ג. 100,000
- ד. 140,000
- ה. 200,000

שאלה 4:

בהמשך לשאלה 3, מהי יתרת הוצאות מראש שתירשום החברה במאזניה בסוף 2010?

- א. 1,600,000
- ב. 0
- ג. 1,500,000
- ד. 1,000,000
- ה. 1,200,000

שאלה 5:

חברת "החתך" בע"מ שכרה מבנה ביום 1.10.2012 מחברה אחרת למשך 5 שנים תמורת 4 מיליון ש"ח במזומן. כיצד יופיעו דמי השכירות במאזן חברת "החתך" בע"מ ליום 31.12.2012?

- א. הכנסות לקבל בסך 4 מיליון ש"ח.
- ב. הכנסות מראש בסך 3.8 מיליון ש"ח.
- ג. הוצאות מראש בסך 3.8 מיליון ש"ח.
- ד. הוצאות לשלם בסך 4 מיליון ש"ח.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 6:

חברה שילמה שכירות שנתית של 250,000 ₪ ל 3 שנים מראש, החוזה נחתם ב-1.3.13. בתאריך 31.12.13 מה יירשם בהוצאות בדוח רוו"ה? ומה יירשם במאזן?

שאלה 7:

משרד עורכי דין יספק שירותי עריכת דין בשווי 60,000 ₪ עבור חברה אחרת לשנתיים. בתאריך 1.9.12 נחתם חוזה בין 2 החברות. החברה קיבלה את החלק היחסי משכר הטרחה עבור שנת 2012.

בתאריך 31.12.12 מה יירשם בדוח רוו"ה? ומה יירשם במאזן?

הדו"ח על תזרים המזומנים IAS 7

מטרת הדוח על תזרים המזומנים היא להציג את זרימת המזומנים של פירמה בשנה מסוימת.

הדוח מחולק ל 3 חלקים:

<u>פעילות שוטפת</u>	<u>פעילות השקעה</u>	<u>פעילות מימון</u>
תזרימי המזומנים הנובעים לחברה כתוצאה מהכנסות במזומן	מכירה או רכישה של נכסים לטווח ארוך או השקעות	פעילות שמשנה את ההון העצמי או פעילות של הלוואות ואשראי

תזרים המזומנים מהפעילות השוטפת

תזרים המזומנים מהפעילות השוטפת הינו למעשה הרווח על בסיס מזומן.

ניתן לחשב את תזרים המזומנים מהפעילות השוטפת לפי 2 גישות:

1. גישה ישירה

לפי גישה זו רושמים כל הכנסה והוצאה במזומן, זו גישה ארוכה ולא יעילה

2. גישה עקיפה

משתמשים ברווח הנקי מהדוח רווח והפסד ומבצעים עליו התאמות שאינן במזומן

הנחיות להתאמות לצורך ביצוע הגישה העקיפה:

מדוח הרווח והפסד:

הכנסות או הוצאות שלא קשורות במזומן:

כל הוצאה – נגדיל את הרווח

כל הכנסה – נקטין את הרווח

מהמאזן:

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבות:

התחייבויות	נכסים	
+	-	גידול

-	+	קיטון
---	---	-------

שאלה לדוגמא 1:

להלן נתונים מחברת העקיפה בע"מ:

הרווח לשנה היה 550,000 ש"ח

<u>2011</u>	<u>2012</u>	
25,000	30,000	לקוחות
12,000	24,000	מלאי
12,000	10,000	חייבים
30,000	45,000	ספקים
20,000	10,000	הוצאות לשלם
12,000	6,000	זכאים

מה היה תזרים המזומנים מפעילות שוטפת ?

פתרון שאלה לדוגמא 1:

רווח השנה 550,000

גידול בלקוחות (5,000)

גידול במלאי (12,000)

קיטון בחייבים (2,000)

גידול בספקים 15,000

קיטון בהוצאות לשלם (10,000)

קיטון בזכאים (6,000)

תזרים מפעילות שוטפת: 530,000

תזרים המזומנים מפעילות השקעה

מציג את התמורה והתשלומים של החברה בגין השקעות שנתבצעו במזומן:

תזרים המזומנים מפעילות המימון

מציג פעולות במזומן הקשורות למימון פעילותה של החברה.

פעילות השקעה ומימון שאינן כרוכות בתזרים המזומנים
מדובר במקרים בהם מבצעים פעולות השקעה ומימון בהם לא מעורב מזומן,
לדוגמא:
אשראי ספקים בגין רכוש קבוע או רכישת רכוש קבוע על ידי הנפקת מניות

מתכונת כללית של הדוח על תזרימי המזומנים

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

XX רווח לפי דוח רווח והפסד

התאמות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

XX	הוצאות פחת רכוש קבוע
XX	הוצאות הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים
XX	(רווח) הפסד הון ממכירת רכוש קבוע
	(רווח) הפסד מימוש ני"ע
XX	(ביטול הפסד) הפסד מירידת ערך רכוש קבוע
XX	(ביטול הפסד) הפסד מירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
XX	(ביטול הפסד) הפסד מירידת ערך נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה
XX	(עלייה) ירידה בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה
XX	(עליית ערך) ירידת ערך ני"ע המוחזקים למסחר

XX	(הכנסות) הוצאות מימון
XX	(הכנסות) הוצאות מסים על ההכנסה

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:

XX	(עלייה) ירידה במלאי
XX	(עלייה) ירידה בלקוחות, נטו
XX	(עלייה) ירידה בהכנסות לקבל
XX	(עלייה) ירידה בהוצאות מראש
XX	עלייה (ירידה) בספקים
XX	עלייה (ירידה) בהוצאות לשלם
XX	עלייה (ירידה) בהכנסות מראש
XX	עלייה (ירידה) בהפרשות ובהטבות לעובדים

XX	תקבולי (תשלומי) דיבידנדים (1)
XX	תקבולי (תשלומי) ריבית (1)
(XX)	מס הכנסה ששולם (1-א)
<u>XX</u>	החזרי מס הכנסה שהתקבלו (1-א)
XX	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

XX	ריבית שהתקבלה (1)
XX	דיבידנדים שהתקבלו (1)
XX	מענק השקעה
(XX)	רכישת רכוש קבוע
(XX)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(XX)	רכישת נדל"ן להשקעה
(XX)	רכישות השקעות אחרות
(XX)	עלויות פיתוח
XX	תמורה ממכירת רכוש קבוע
XX	תמורה ממכירת השקעות
(XX)	מתן הלוואות ואשראי אחר לזמן ארוך
<u>XX</u>	גביית הלוואות ואשראי אחר לזמן ארוך
XX	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

XX	תמורה מהנפקת הון מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)
XX	תמורה מהנפקת אגרות חוב (בניכוי הוצאות הנפקה)
XX	תמורה מהנפקת מניות בכורה
XX	תמורה ממכירת מניות החברה באוצר
(XX)	רכישת מניות הקבוצה (מניות באוצר)
XX	קבלת הלוואות (2)
(XX)	פירעון הלוואות (2)
(XX)	פדיון אגרות חוב
(XX)	תשלום התחייבות בשל רכישת רכוש קבוע באשראי (3)
(XX)	תשלום התחייבויות בשל חכירה מימונית (3)
(XX)	ריבית ששולמה (1)
<u>(XX)</u>	דיבידנדים ששולמו (1)
XX	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
<u>XX</u>	השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות המזומנים

XX	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
XX	יתרת מזומנים ושווי מזומנים ליום 1 בינואר
<u>XX</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים ליום 31 בדצמבר (4)

נספחים

נספח א' פעילויות השקעה ומימון שאין עמן זרימת מזומן

במהלך השנה רכשה הישות רכוש קבוע בסך XXX. סך XXX טרם שולם עד לתאריך הדוח.

נספח ב' – מזומנים ושווי מזומנים

31.12.07	31.12.08	
xxx	xxx	מזומנים בקופה ויתרות בבנקים
<u>xxx</u>	<u>xxx</u>	השקעות לזמן קצר
xxx	xxx	מזומנים ושווי מזומנים בדוח על המצב הכספי
(xxx)	(xxx)	משיכת יתר
xxx	xxx	מזומנים ושווי מזומנים בדוח תזרים מזומנים

הערות:

- (1) ניתן לסווג דיבידנד וריבית **שהתקבלו** כפעילות **שוטפת** או כפעילות **השקעה**.
ניתן לסווג דיבידנד וריבית **ששולמו** כפעילות **שוטפת** או כפעילות **מימון**.
(1-א) תשלומי/תקבולי מיסים יש להציג בנפרד אם ניתן יש לחלק בין הפעילויות אם לא נציג בפעילות השוטפת
- (2) כאשר מדובר באשראי לזמן קצר, ובהנחה שהתנועה בחשבון רבה ומועדי הפירעון קצרים, ניתן להציג את תזרימי המזומנים בסכום נטו.
- (3) פעילויות שיש להציגן כפעילויות שאינן כרוכות במזומנים – רכישת נכסים באשראי, חכירה מימונית של רכוש קבוע. התשלומים על חשבון ההתחייבות- אם הם בסמוך פעילות השקעה, אם לא בסמוך מסווגים כפעילות מימון.
- (4) הגדרת מזומנים ושווי מזומנים לצורך הדוח על תזרימי המזומנים יכולה לכלול **משיכת יתר בבנקים**. (תלוי במדיניות ניהול המזומנים של הישות)

שאלה לדוגמא 1:

להלן נתונים אשר שימשו את חברת "קשיו" בעריכת דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005:

תשלום דיבידנד שהוכרז בשנת 2004	₪ 30,000
תשלום דיבידנד שהוכרז בשנת 2005	₪ 15,000
דיבידנד שהוכרז בשנת 2005 וטרם שולם	₪ 6,000
רווח נקי לשנת 2005	₪ 600,000
גידול בלקוחות	₪ 15,000
קיטון בספקים	₪ 6,000
קיטון במלאי	₪ 3,000

יש להניח כי אין נתונים נוספים המשפיעים על דוח תזרימי המזומנים של החברה לשנת 2005.

הצג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת השקעה ומימון

פתרון שאלה לדוגמא 1:

פעולה	שוטפת	השקעה	מימון
תשלום דיבידנד			(30,000)
תשלום דיבידנד			(15,000)
דיבידנד שהוכרז בשנת 2005 וטרם שולם			
רווח נקי לשנת 2005	600,000		
גידול בלקוחות	(15,000)		
קיטון בספקים	(6,000)		
קיטון במלאי	3,000		
סה"כ	<u>582,000</u>	<u>0</u>	<u>(45,000)</u>

שאלה לדוגמא 2:

להלן נתונים אשר שימשו את חברת "גולדוינג" בעריכת דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010:

רכישת ציוד ביום 31.12.10	45,000
קבלת מענק השקעה ביום 31.12.10	6,000
דיבידנד שהוכרז בשנת 2010 וטרם שולם	15,000
דיבידנד שהוכרז בשנת 2009 ו שולם ב - 2010	18,000
רווח נקי לשנת 2010	150,000
תמורה נטו מהנפקת כתבי אופציה ביום 1.7.10	15,000
קבלת הלוואה מהבנק ביום 31.12.10	9,000
תקבול ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10	3,000
רווח הון ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10	3,000
גידול בלקוחות	15,000
גידול בספקים וזכאים	9,000
גידול במלאי	6,000
פחת והפחתות	12,000

הצג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת השקעה ומימון

פתרון שאלה לדוגמא 2:

פעולה	שוטפת	השקעה	מימון
רכישת ציוד ביום 31.12.10		(45,000)	
קבלת מענק השקעה ביום 31.12.10		6,000	
דיבידנד שהוכרז בשנת 2010 וטרם שולם			
דיבידנד שהוכרז בשנת 2009 ו שולם ב - 2010			(18,000)
רווח נקי לשנת 2010	150,000		
תמורה נטו מהנפקת כתבי אופציה ביום 1.7.10			15,000
קבלת הלוואה מהבנק ביום 31.12.10			9,000
תקבול ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10		3,000	
רווח הון ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10	3,000		
גידול בלקוחות	(15,000)		
גידול בספקים וזכאים	9,000		
גידול במלאי	(6,000)		
פחת והפחתות	12,000		
סה"כ	<u>183,000</u>	<u>(36,000)</u>	<u>6,000</u>

הדוח על תזרים המזומנים – תרגילים:

שאלה 1:

להלן נתונים עבור חברת "התזרים בע"מ" לשנת 2002 (ש"ח):

רווח נקי	50,000
פחת	5,000
עלייה ביתרת ספקים (*)	10,000
ירידה ביתרת לקוחות (*)	2,000
רווח הון ממכירת רכוש קבוע	10,000
עליה במלאי (*)	3,000
(*) הכוונה במונח "עלייה/ירידה ביתרות" הינה לשינוי בין יתרת פתיחה ליתרת סגירה של שנת 2002.	

לאור נתונים אלו, תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת לשנת 2002 הינם:

א. 54,000 ש"ח.

ב. 52,000 ש"ח.

ג. 44,000 ש"ח.

ד. 34,000 ש"ח.

ה. לא ניתן לדעת

שאלה 2:

ביום 1.10.2004 חברה הכריזה וחילקה דיבידנד במזומן בסך 100,000 ש"ח.

באמצעות איזה סעיף תשפיע הכרזה זו על הדו"ח על תזרימי מזומנים של החברה הנ"ל

לשנה שנסתיימה ב 31.12.2004?

א. לא ניתן לדעת.

ב. פעולה זו כלל לא תתבטא בדו"ח על תזרימי מזומנים.

ג. תזרימי המזומנים שנבעו (ששימשו) מפעילות (לפעילות) שוטפת.

ד. תזרימי המזומנים שנבעו (ששימשו) מפעילות (לפעילות) השקעה.

ה. תזרימי המזומנים שנבעו (ששימשו) מפעילות (לפעילות) מימון.

נתונים לשאלות 3 – 5

להלן נתונים אשר שימשו את חברת "קשיו" בעריכת דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005:

תשלום דיבידנד שהוכרז בשנת 2004	₪ 10,000
תשלום דיבידנד שהוכרז בשנת 2005	₪ 5,000
דיבידנד שהוכרז בשנת 2005 וטרם שולם	₪ 2,000
רווח נקי לשנת 2005	₪ 200,000
רכישת השקעה בחברה מוחזקת (כלולה)	₪ 3,000
חלק ברווחי חברה מוחזקת (כלולה)	₪ 1,000
דיבידנד שהתקבל מחברה מוחזקת (כלולה)	₪ 200
גידול בלקוחות	₪ 5,000
קיטון בספקים	₪ 2,000
קיטון במלאי	₪ 1,000

יש להניח כי אין נתונים נוספים המשפיעים על דוח תזרימי המזומנים של החברה לשנת 2005.

שאלה 3:

תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 הינם:

א. 13,000 ש"ח.

ב. 15,000 ש"ח.

ג. 17,000 ש"ח.

ד. 16,800 ש"ח.

ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 4:

תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות השקעה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 הינם:

א. 3,000 ש"ח.

ב. 4,000 ש"ח.

ג. 3,200 ש"ח.

ד. 3,800 ש"ח.

ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 5:

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 הינם:

- א. 195,200 ש"ח.
- ב. 193,200 ש"ח.
- ג. 199,200 ש"ח.
- ד. 192,000 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

נתונים לשאלות 6-8

להלן נתונים אשר שימשו את חברת "גולדוינג" בעריכת דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010:

15,000	רכישת ציוד ביום 31.12.10
2,000	קבלת מענק השקעה ביום 31.12.10
5,000	דיבידנד שהוכרז בשנת 2010 וטרם שולם
6,000	דיבידנד שהוכרז בשנת 2009 ו שולם ב - 2010
50,000	רווח נקי לשנת 2010
5,000	תמורה נטו מהנפקת כתבי אופציה ביום 1.7.10
3,000	קבלת הלוואה מהבנק ביום 31.12.10
1,000	תקבול ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10
1,000	רווח הון ממכירת סימן מסחרי ביום 1.7.10
5,000	גידול בלקוחות
3,000	גידול בספקים וזכאים
2,000	גידול במלאי
4,000	פחת והפחתות

יש להניח כי אין נתונים נוספים המשפיעים על דוח תזרימי המזומנים של החברה לשנת 2010. החברה נוהגת לסווג דיבידנד ששולם לבעלי המניות במסגרת פעילות מימון בדוח תזרימי המזומנים. החברה נוהגת לסווג מענקי השקעה במסגרת פעילות השקעה בדוח תזרימי המזומנים. תזרימי מזומנים חיובי מוצג כסכום חיובי; תזרימי מזומנים שלילי מוצג כסכום שלילי.

שאלה 6:

מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות מימון לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010?

- א. 1,000 ₪
- ב. 2,000 ₪
- ג. 4,000 ₪
- ד. 3,000 ₪
- ה. -1,000 ₪

שאלה 7:

מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות השקעה לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010?

- א. -12,000
- ב. -18,000
- ג. -13,000
- ד. -14,000
- ה. 3,000

שאלה 8:

מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות שוטפת לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010?

- א. 48,000
- ב. 49,000
- ג. 56,000
- ד. 47,000
- ה. 50,000

שאלה 9:

להלן נתונים מעריכת דוח תזרים המזומנים ל 31.12.11 :

420,000	רווח מדו"ח רווח והפסד לשנת 2011
210,000	חלוקת דיבידנד שהוכרז בשנת 2009
120,000	חלוקת דיבידנד שהוכרז בשנת 2012
45,000	רכישת ריהוט משרדי
18,000	גידול במלאי
4,500	קיטון בלקוחות

42,000	רווחי אקוויטי
90,000	תמורה מהנפקת מניות
19,500	הוצאות פחת
12,000	רווחי הון בגין מימוש רכוש קבוע
6,000	מתן הלוואה למנהלים
9,000	גידול בהוצאות מראש
6,000	קיטון בספקים

א. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות שוטפת?

ב. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות מימון?

ג. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות השקעה?

שאלה 10:

להלן נתונים אשר שימשו את חברת "קיפוד" בעריכת דוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2010:

30,000	רכישת ציוד ביום 31.12.10
4,000	קבלת מענק השקעה ביום 31.12.10
10,000	דיבידנד שהוכרז בשנת 2010 וטרם שולם
12,000	דיבידנד שהוכרז בשנת 2009 ו שולם ב - 2010
100,000	רווח נקי לשנת 2010
29,000	הוצאות פחת
10,000	תמורה נטו מהנפקת כתבי אופציה ביום 1.7.10
6,000	קבלת הלוואה מהבנק ביום 31.12.10
10,000	גידול בלקוחות
6,000	גידול בספקים וזכאים
4,000	גידול במלאי
36,000	רווחי אקוויטי
10,000	קיטון בהוצאות מראש

א. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות שוטפת?

ב. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות מימון?

ג. מהם תזרימי המזומנים בגין פעילות השקעה?

שאלה 11

להלן נתונים לחברת "נתניה":

נכסים	31.12.07	31.12.08	התחייבויות	31.12.07	31.12.08
מזומנים	20,000	8,000	ספקים	100,000	60,000
לקוחות	30,000	40,000	הכנסות מראש	20,000	40,000
מלאי	40,000	60,000			

רווח והפסד לשנת 2008

הכנסות 100,000

הוצאות (80,000)

הוצאות פחת (10,000)

רווח נקי 10,000

א. חשב תזרים מזומן מפעילות שוטפת.

ב. מהו תזרים המזומן מפעילות השקעה ופעילות מימון.

שאלה 12

להלן נתונים לחברת "נתניה":

נכסים	31.12.08	31.12.09	התחייבויות	31.12.08	31.12.09
מזומנים	5,000	2,000	ספקים	25,000	15,000
לקוחות	7500	10,000	הכנסות מראש	5,000	10,000
מלאי	10,000	15,000			

רווח והפסד לשנת 2009

הכנסות 25,000

הוצאות (20,000)

הוצאות פחת (2,500)

רווח נקי 2,500

א. חשב תזרים מזומן מפעילות שוטפת.

ב. מהו תזרים המזומן מפעילות השקעה ופעילות מימון.

שאלה 13

חברה קיבלה הלוואה בסך 67,000 ושילמה ריבית בסך 7,000 ₪.

כיצד יושפע תזרים המזומנים של החברה?

- א. תזרים מפעילות מימון יקטן ב67,000 ותזרים מפעילות שוטפת יגדל ב7,000
- ב. תזרים מפעילות מימון יגדל ב67,000 ותזרים מפעילות שוטפת יקטן ב7,000
- ג. תזרים מפעילות השקעה יקטן ב67,000 ותזרים מפעילות מימון יגדל ב7,000
- ד. תזרים מפעילות מימון יגדל ב67,000 ותזרים מפעילות מימון יקטן ב7,000
- ה. אף תשובה לא נכונה

שאלה 14

חברה א' נתנה לחברה ב' הלוואה בסך 500,000 ₪. ההלוואה ניתנה ב1.1.09. ההלוואה תוחזר ב4 תשלומי קרן שווים מידי שנה החל מסוף 2009. כמו כן תשולם ריבית מידי שנה של 5%. מה יהיה תזרים המזומנים מפעילות שוטפת, מימון והשקעה בשנת 2009?

שאלה 15

חברה רכשה בשנת 2009 מלאי בשווי 700,000 ₪. החברה רכשה מכונה בשווי 500,000 ₪, המופחתת לפי שיטת קו ישר במשך 5 שנים. מה יהיה תזרים המזומנים מפעילות שוטפת, מימון והשקעה בשנת 2009?

יחסים פיננסיים

<u>נזילות</u>	<u>יחס</u>	<u>נוסחא</u>	<u>הערות</u>
	יחס שוטף	רכוש שוטף/ התחייבויות שוטפות	צריך להיות גדול מ-1 ככל שהיחס גבוה יותר מצב הנזילות גבוה מידי מצביע על חוסר יעילות.
	יחס מהיר	(רכוש שוטף – מלאי) /התח' שוטפות	מלאי פחות נזיל מנכסים שוטפים אחרים. מודד את כושרו של העסק לפרוע התחייבויות מיידיות. כאשר היחס נמוך מ-1 השימוש בנכסים שוטפים ללא מלאי לא מספיק לסילוק ההתחייבויות
	יחס נזילות מיידי (יחס אורך נשימה) הון חוזר	(מזומנים וני"ע סחירים) / התחייבויות שוטפות רכוש שוטף פחות התחייבויות שוטפות	מודד יכולת פירעון מיידי צריך להיות גדול מאפס. מייצג סכום פנוי לאחר פירעון התחייבויות שוטפות
מבנה ההון	מנוף פיננסי (בש"ח)	הון זר (הלוואות) / הון עצמי	ככל שגבוה יותר, מבנה ההון מסוכן יותר.
	יחס הון עצמי	הון עצמי/מאזן	ככל שגבוה יותר, מבנה ההון פחות מסוכן.
			כאשר היחס הוא 1 אין התחייבות.
	יחס הון זר	הון זר/מאזן	ככל שגבוה יותר, מבנה ההון מסוכן יותר.

רווחיות	שעור רווח גולמי	רווח גולמי/מכירות
	שעור רווח תפעולי	רווח תפעולי/מכירות
	שעור רווח נקי	רווח נקי לפני מס
	לפני מס	/מכירות
	שעור רווח נקי	רווח נקי/מכירות
	שעור תשואה להון	רווח נקי/הון עצמי ממוצע
	עצמי -	מדד לתשואת בעלי מניות על ההון. יחס זה בודק כמה רווח השיגו הבעלים על כל
	ROE	1 ₪ שהשקיעו
	שעור תשואה	רווח נקי/נכסים ממוצעים
	לנכסים -	(ממוצע מאזן)
	ROI	מדד ליעילות השימוש בנכסי הפירמה.
	ממוצע הון עצמי	2/(יתרת פתיחה + יתרת סגירה)
יעילות	מחזור	מכירות/לקוחות
	לקוחות	(יתרה ממוצעת)
	ימי לקוחות	(ממוצע לקוחות/מכירות)*365 אשראי ממוצע ללקוחות בימים.
		ככל שנמוך יותר, היעילות גבוהה יותר.
	מחזור	עלות מכירות/ספקים
	ספקים	(יתרה ממוצעת)
	ככל שנמוך יותר, תדירות התשלום נמוכה יותר והיעילות גבוהה יותר.	
	ימי ספקים	(ממוצע ספקים/
		עלות המכירות)
		אשראי ממוצע מספקים בימים. ככל שגבוה יותר, היעילות גבוהה יותר.

יותר. רצוי שיעלו על ימי לקוחות

365*

(ממוצע מלאי/עלות המכירות) ימי אחזקת המלאי עד מכירתו.

ימי מלאי

ככל שנמוך יותר, היעילות

365*

גבוהה יותר.

צריך להיות גדול מ-1.

רווח תפעולי/הוצאות מימון

יחס כיסוי רבית

תרגילים יחסים פיננסיים

שאלה 1

ביום 31.12.02 מכרה חברה מלאי סחורות אשר עלותו בדוחות הכספיים הייתה 120,000 בתמורה ל 100,000 במזומן.
פעולה זו תשפיע על היחס השוטף ועל היחס המהיר ליום 31.12.02 באופן הבא:
א. שני היחסים יגדלו.
ב. שני היחסים יישארו ללא שינוי.
ג. לא ניתן לדעת.
ד. היחס השוטף יקטן והיחס המהיר יגדל.
ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 2

מר אלון, מנתח דוחות כספיים ידוע, טוען כי היחס השוטף הינו בהכרח גבוה או שווה ליחס המהיר. האם מר אלון צודק בטענתו?
א. כן.
ב. לא.
ג. לא ניתן לדעת בוודאות.
ד. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים עד לתאריך 1.1.2004 – מר אלון צודק בטענתו.
אולם, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים מתאריך 1.1.2004 – מר אלון טועה בטענתו.
ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 3

היחס בין ההון הזר לסך המאזן משמש לבדיקת: -
א. נזילות.
ב. יעילות.
ג. איתנות פיננסית.
ד. ריווחיות.
ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 4

היחס הפיננסי "ימי לקוחות" משמש לבחינת:

- א. נזילות.
- ב. יעילות תפעולית.
- ג. רווחיות
- ד. איתנות פיננסית.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 5

אם ידועים הנתונים הבאים לגבי פירמה מסוימת:

1. שיעור תשואה על הון מושקע $= 6.25\%$

2. מחזור נכסים $= 0.45$

מהם שולי הרווח הנקי של הפירמה?

- א. 14%
- ב. 7%
- ג. 3%
- ד. לא ניתן לחשב, מאחר שחסר נתון לגבי היקף הנכסים של הפירמה.
- ה. לא ניתן לחשב, מאחר שחסר נתון לגבי היקף המכירות של הפירמה.

שאלה 6

מהי עלות המכירות של חברת "הזורעים ברינה ושות'" אשר לה הנתונים הפיננסיים הבאים:

יחס שוטף 3, יחס מהיר 2, מחזור מלאי 6 והתחייבויות שוטפות 450,000 ש"ח.

- א. 1,350,000 ש"ח
- ב. 135,000 ש"ח
- ג. 2,160,000 ש"ח
- ד. 2,700,000 ש"ח
- ה. 1,125,000 ש"ח

שאלה 7

בעקבות המצב הבטחוני, חברת "דלק" חוששת מעלייה חדה במחיר הנפט. החברה רכשה מלאי של נפט ומימנה זאת במזומנים המצויים בקופתה. פרט לשינויים אלה לא חלו כל שינויים אחרים. השינוי שנראה ביחסים הפיננסיים של החברה יהיה:

- א. היחס השוטף יגדל.
- ב. היחס השוטף יקטן.
- ג. היחס המהיר יגדל.
- ד. היחס המהיר יקטן.
- ה. לא תהיה כל השפעה על היחסים הפיננסיים של החברה.

שאלה 8

להלן מאזן:

<u>נכסים שוטפים</u>		<u>התחייבויות</u>	
מזומנים	30,000	ספקים	110,000
ניירות ערך למסחר	5,000	הלוואה ט"ק	46,800
לקוחות	120,800	זכאים	46,600
מלאי	87,200	אג"ח	136,000
ר"ק	110,000	הון עצמי	13,600

מצא יחס שוטף, יחס מהיר ויחס מייד.

שאלה 9

להלן מאזן:

<u>נכסים שוטפים</u>		<u>התחייבויות</u>	
מזומנים	40,000	ספקים	110,000
ניירות ערך למסחר	5,000	הלוואה ט"ק	46,800
חייבים	110,800	זכאים	46,600
מלאי	90,200	אג"ח	136,000
ר"ק	105,000	הון עצמי	x

:

מצא יחס שוטף, יחס מהיר ויחס מייד.

התאמות למס הכנסה

קיימות 3 חביות מס עיקריות למבחן:

1. תשלום מס חברות
2. תשלום מס על דיבידנד
3. תשלום מס רווח הון

בחלק גדול מהמקרים התשלום עבור כל חבות מס היא לפי אחוז שונה.

חשוב להבין כי הרווח הנקי מהדוח רווח והפסד של החברה הוא למעשה **ההכנסה החייבת במס**, אך הכנסה זו כוללת בתוכה גם דיבידנד וגם רווח הון וכאמור המיסוי בגינם בדרך כלל יהיה שונה.

דוגמא:

לפירמה היה רווח לפני מס של 150,000 ₪ בשנת 2015.

הפירמה חילקה דיבידנד של 10,000 ₪.

והרווח ההון היה 40,000 ₪.

להלן אחוזי המיסים:

25% מס חברות, 10% מס על דיבידנד ו-20% מס רווח הון.

מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

פתרון:

הכנסה חייבת במס:

150,000 ₪ מהרווח הנקי.

פעילות	חבות מס	הוצאת מס
דיבידנד	10,000	25,000
רווח הון	40,000	8,000
סה"כ	150,000	34,000

הוצאות שאינן מוכרות לצרכי מס:

בדוח הרווח והפסד ישנן לעיתים הוצאות שלא מוכרות לצרכי מס. במקרה כזה חשוב להתאים את הרווח לפני מס ולהוסיף את ההוצאות הבלתי מוכרות על מנת לשלם עליהן את המס:

דוגמא:

לפירמה היה רווח לפני מס של 400,000 ₪ בשנת 2015.

הפירמה חילקה דיבידנד של 100,000 ₪.

והרווח ההון היה 30,000 ₪.

להלן אחוזי המיסים:

25% מס חברות, 10% מס על דיבידנד ו-21% מס רווח ההון.

באותה השנה לפירמה היו הוצאות על טיסות לחול של 40,000 שאינן מוכרות לצרכי מס.

מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

פתרון:

הכנסה חייבת במס:

400,000 ₪ מהרווח הנקי + 40,000 ₪ הוצאות בלתי מוכרות = **440,000 ₪**

	חבות מס	הוצאת מס
פעילות	310,000	77,500
דיבידנד	100,000	10,000
רווח הון	30,000	6,300
סה"כ	440,000	93,800

דוגמא נוספת:

לפירמה היה רווח לפני מס של 600,000 ₪ בשנת 2015.

הפירמה חילקה דיבידנד של 80,000 ₪.

ורווח ההון היה 70,000 ₪.

להלן אחוזי המיסים:

25% מס חברות, 15% מס על דיבידנד ו-20% מס רווח ההון.

באותה השנה לפירמה היו הוצאות על טיסות לחול של 100,000 שרק 2/3 מהן מוכרות לצרכי מס.

מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

פתרון:

הכנסה חייבת במס:

600,000 ₪ מהרווח הנקי + 33,333 ₪ הוצאות בלתי מוכרות = **633,333 ₪**

	חבות מס	הוצאת מס
פעילות	483,333	120,833
דיבידנד	80,000	12,000
רווח הון	70,000	14,000
סה"כ	633,333	146,833

הכרה בהפסדים משנים קודמות:

דוגמא נוספת:

לפירמה היה רווח לפני מס של 600,000 ₪ בשנת 2015. הפירמה חילקה דיבידנד של 80,000 ₪. ורווח ההון היה 70,000 ₪.

להלן אחוזי המיסים:

25% מס חברות, 15% מס על דיבידנד ו-20% מס רווח ההון.

באותה השנה לפירמה היו הוצאות על טיסות לחול של 100,000 ₪ שרק 2/3 מהן מוכרות לצרכי מס. כמו כן קיים הפסד מועבר מהשנה הקודמת בסך 25,000 ₪.

מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

פתרון:

הכנסה חייבת במס:

600,000 ₪ מהרווח הנקי + 33,333 ₪ הוצאות בלתי מוכרות = **633,333 ₪**

הוצאת מס	חבות מס	
114,583	$=483,333-25,000$ 458,333 ש"ח	פעילות
12,000	80,000	דיבידנד
14,000	70,000	רווח הון
140,583	633,333	סה"כ

תקן 19 – מיסים נדחים:

מס הכנסה גובה את המיסים מהפירמות לפי **בסיס מזומן**, כלומר בשנה בה בוצעה ההכנסה ואו ההוצאה יבצע מס הכנסה את חבות המס.

הפירמות מבצעות התחשבנות למס על בסיס צבירה ולפי עקרון ההקבלה והדבר יוצר סתירה עם ההתחשבנות למס.

ולכן גם במקרה כזה צריך לבצע התאמות למס.

לדוגמא

כאשר פירמה מבצעת הפרשות להוצאות שונות לפי עקרון ההקבלה, כגון: הוצאות חומ"ס או הוצאות מראש, מס הכנסה לא מכיר בהפרשות כאלה לפי העיתוי שלהן. מכיוון שברגע שמתקבלת הכנסה צריך לשלם למס הכנסה.

כלל: לפי התקן אין ליצור עתודות/נכסי מס נדחים עבור הפרשי מס תמידיים, אלא רק זמניים.

קבוצות עיקריות שיוצרות נכסי/עתודות מס זמניים:

הוצאות חומס, מלאי, הוצאות פחת, הכנסות לקבל, שכר דירה – הוצאות מראש/ הכנסות מראש, הפרשות לחופשה, פיצויי פרישה לעובדים

הגדרות:

נכס מס: נוצר כאשר שילמנו יותר מס למס הכנסה ממה שהיינו צריכים לשלם.

למשל כשיש הפרשות לחובות מסופקים, משלמים מס כל שנה אך בפועל מס הכנסה יכיר בהוצאה רק שיהיה חוב אבוד בלבד.

מקרה שני זה כאשר הפחת בספרים על רכוש קבוע "מהיר" יותר מאשר הפחת שרשום במס הכנסה.

עתודה למס: נוצרת כאשר שילמנו פחות מידי מס לעומת מה שמס הכנסה דורש.

למשל כאשר הרכוש הקבוע של הפירמה במס הכנסה מופחת בקצב מהיר יותר מאשר בספרי החברה.

דוגמא:

בתאריך 1.1.10 פירמה רכשה מכונה תמורת 250,000 ₪. המכונה מופחתת בספרים על פני 5 שנים לפי שיטת הקו הישר. מס הכנסה מפחית את המכונה לצרכי מס לפי 4 שנים.

שיעור המס הוא 25%

א. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 31.12.10 ?

ב. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 1.7.11 ?

פתרון:

1.7.11 עלות מופחתת	31.12.10 עלות מופחתת	פחת שנתי	
156,500	187,500	62,500	מס הכנסה
175,000	200,000	50,000	ספרי החברה
(18,500)	(12,500)		הפרש
4625	3125		25% מס

כלל אצבע: אם ההפרש הוא חיובי נקבל נכס מס ואם ההפרש שלילי נקבל עתודה למס.

הכנסות מראש/ הוצאות מראש – תקן 19:

הכנסות מראש – יוצרות נכס מס מאחר ומשלמים את המס בשנה בה התקבלו כל ההכנסות ואילו ההכנסה מראש מוכרת בחברה בכל שנה לפי עקרון ההקבלה.

הוצאות מראש – יוצרות עתודה למס

נכס מס	עתודה למס
הכנסות מראש	הוצאות מראש
הוצאות לשלם	הכנסות לקבל
הפרשה לחומ"ס	
כאשר העלות המופחתת לפי מס הכנסה < העלות המופחתת לפי הספרים	כאשר העלות המופחתת לפי מס הכנסה < העלות המופחתת לפי הספרים

תרגילים:

תרגיל 1

לפירמה היה רווח לפני מס של 250,000 ₪ בשנת 2015.
הפירמה חילקה דיבידנד של 30,000 ₪.
והרווח ההון היה 70,000 ₪.
להלן אחוזי המיסים:
25% מס חברות, 15% מס על דיבידנד ו-22% מס רווח ההון.
מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

תרגיל 2

לפירמה היה רווח לפני מס של 500,000 ₪ בשנת 2015.
הפירמה חילקה דיבידנד של 200,000 ₪.
והרווח ההון היה 50,000 ₪.
להלן אחוזי המיסים:
25% מס חברות, 10% מס על דיבידנד ו-21% מס רווח ההון.
באותה השנה לפירמה היו הוצאות על טיסות לחול של 20,000 ₪ שאינן מוכרות לצרכי מס.
מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

תרגיל 3

לפירמה היה רווח לפני מס של 800,000 ₪ בשנת 2015.
הפירמה חילקה דיבידנד של 100,000 ₪.
והרווח ההון היה 90,000 ₪.
להלן אחוזי המיסים:
30% מס חברות, 15% מס על דיבידנד ו-20% מס רווח ההון.
באותה השנה לפירמה היו הוצאות על טיסות לחול של 200,000 ₪ שרק 50% מהן מוכרות לצרכי מס.
מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

תרגיל 4:

חברת X רשמה בדוח רווח והפסד בשנת 2012 רווח לפני מס בסך 360,000 ₪. בדוח הרווח והפסד נכללו הוצאות לא מוכרות לצרכי מס בגובה 30,000 ₪. כמו כן 105,000 ₪ הוצאות בגין טיסות שמתוכם רק 60,000 מוכרים לצרכי מס. בנוסף נרשם רווח הון ממכירת ציוד בסך 150,000 בדוח הרווח והפסד. שיעור מס החברות לשנת 2012 היה 25% ושיעור מס רווח ההון היה 10%. מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

פתרון: 86,250 ₪

תרגיל 5

חברת הממסים בע"מ רשמה בדוח הרווח והפסד בשנת 2011 רווח לפני מס של 120,000 ₪. החברה כללה בדוחות הוצאות טלפון סלולרי בסך 69,000 שרק 20% מהן מוכרים לצרכי מס. החברה כללה בדוחות דיבידנד בסך 15,000 ₪ ורווח הון בסך 22,500 ₪. שיעור מס החברות היה 20%, שיעור המס על דיבידנד היה 5% ושיעור המס על רווחי הון היה 10%. מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

תרגיל 6

חברת הממסים בע"מ רשמה בדוח הרווח והפסד בשנת 2011 רווח לפני מס של 180,000 ₪. החברה כללה בדוחות הוצאות טלפון סלולרי בסך 99,000 שרק 30% מהן מוכרים לצרכי מס. החברה כללה בדוחות דיבידנד בסך 19,000 ₪ ורווח הון בסך 24,500 ₪. שיעור מס החברות היה 20%, שיעור המס על דיבידנד היה 15% ושיעור המס על רווחי הון היה 10%. מה תהיינה הוצאות המס שהפירמה תרשום בשנה זו?

תרגיל 7

בתאריך 1.1.10 פירמה רכשה מכונה תמורת 400,000 ₪. המכונה מופחתת בספרים על פני 5 שנים לפי שיטת הקו הישר. מס הכנסה מפחית את המכונה לצרכי מס לפי 4 שנים. שיעור המס הוא 25%

- א. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 31.12.10?
- ב. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 1.7.11?

תרגיל 8

בתאריך 1.1.10 פירמה רכשה מכונה תמורת 300,000 ₪. המכונה מופחתת בספרים על פני 5 שנים לפי שיטת הקו הישר. מס הכנסה מפחית את המכונה לצרכי מס לפי 6 שנים. שיעור המס הוא 20%

- א. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 31.12.11?
- ב. מהי יתרת המס הנדחה לתאריך 1.10.12?

תרגיל 9

חברה רשמה במאזן בתאריך 31.12.11 הפרשה להוצאות לשלם בגין שירותים שהתקבלו וטרם שולמו בסך 150,000 ₪. מס הכנסה מכיר בהוצאה זו רק ביום התשלום בפועל.

שיעור מס החברות הוא 20%.

מהי יתרת המיסים הנדחים שתירשם במאזן בגין היתרה הנ"ל?

תרגיל 10

חברה קיבלה ב.1.10.11 הכנסה מראש של 100,000 ₪ בגין שירותים שתספק החברה לתקופה של 5 שנים. אם שיעור המס הוא 25% מה יתרת המס הנדחה לתאריך 31.12.10?

תרגיל 11 (שחזור קיץ 2010)

ביום 1.9.2007 רכשה חברת "דוקאטי" מכונה תמורת 330,000 ש"ח. החברה מציגה בדוחותיה הכספיים רכוש קבוע על בסיס עלות מופחתת. החברה מפחיתה את המכונה בדוחותיה הכספיים למשך 8 שנים בקו ישר. לצורכי מס המכונה מופחתת על פני 5 שנים בקו ישר. שיעור מס חברות הינו 25% . ביום 1.7.2009, באופן בלתי מתוכנן ולא צפוי, מכרה החברה את המכונה לצד ג' תמורת 280,000 ש"ח.

מהי יתרת העתודה למס בגין הציוד ליום 31.12.08?

א. 68,750 ש"ח.

ב. 33,000 ש"ח.

ג. 7,734 ש"ח.

ד. 8,250 ש"ח.

ה. 2,063 ש"ח.

עקרונות החשבונאות – The Frame Work

המסגרת המושגית – מגדירה את מטרות הדיווח החשבונאי והמדידה על פי הנחות יסוד ומספר כללים ברורים.

2 כללים חשובים על פיהם יפעלו כל מנגנוני המדידה והדיווח החשבונאי:

עקרון העסק החי

הדוחות הכספיים נערכו לפי הנחת העסק החי. כלומר העסק הוא יחידה כלכלית חיה ומתפקדת מבחינה כלכלית, והיא תמשיך לתפקד ולייצר הכנסות. עסק שנמצא בפשיטת רגל למשל לא יוכל להימדד על פי כללי החשבונאות. בהעדר הוכחה אחרת, ההנחה היא שהעסק חי.

עקרון בסיס הצבירה

רישום ההכנסות וההוצאות לא יעשה עפ"י כניסת/יציאת מזומנים אלא ידווח בסיום התקופה החשבונאית. כלומר בתקופה החשבונאית שבה יוצרה ההכנסה היא תדווח ולא במועד שבו נתקבל המזומן.

כללים נוספים:

עקרון העלות ההיסטורית

עקרון שלפיו כל פריט נרשם לפי מחיר עלות היצור שלו או הרכישה שלו ולא ישתנה אלא במקרה של ירידת ערך. עקרון זה מיושם על מנת למנוע מקרים שבהם מחיר השוק או הערכת השמאי מוטה לכיוון מסוים.

במקרים בהם שווי השוק של מלאי או רכוש מסוים גבוה מהשווי בספרים, נרשום אותו לפי השווי בספרים.

לפי עקרון העלות ההיסטורית:

אם יש עליית שווי של נכס הוא לא יירשם כהוצאה אלא ייכנס למאזן כקרבן הון בהון העצמי.

אם יש ירידת ערך, נכניס לדוח רווח והפסד כהוצאה.

עקרון ההקבלה

עפ"י עקרון זה כאשר נדווח על הכנסה שהוכרה נדווח במקביל על ההוצאות אשר היו לעסק בגין אותה הכנסה. כלומר יש להקביל את ההוצאות לאותן ההכנסות לאותה התקופה בהם הן דווחו.

דוגמאות:

קבלן ששילם במשך שלוש שנים 1000 ₪ מידי שנה לעלות בניה, ובשנה השלישית מכר בית ב3500 ₪, ההוצאה באותה השנה שמכר את הבית תהיה 3,000 ₪.

עקרון הגילוי הנאות

לפי עיקרון זה מידע המדווח יכול את המידע בצורה מקיפה. בעקבות עקרון זה מופיעים הביאורים במאזן. יש לרשום בדוחות הכספיים כל מידע שיכול להשפיע על בעלי העניין בפירמה.

נקרא גם עקרון הגילוי המלא.

דוגמאות:

רישום של הפסד מתביעה משפטית

רישום של רכוש או תביעות לצד ג' יינתן גילוי

שיטת הפחת

עקרון השמרנות

עקרון זה בא למנוע הערכת יתר של נכסים או הכנסות או הערכה שגויה ופחותה של התחייבויות או הוצאות. עפ"י עקרון זה גם נרשום ערך של הון עצמי בשיטה שתגרום לרישום נמוך יותר של אותו נכס.

המטרה היא בעקרון זה היא לנהוג בזהירות בהערכת שווי נכסים ולא להציג דוחות כספיים עם שווי מנופח.

דוגמאות:

מלאי – רושמים בשווי הנמוך מבין שווי השוק ועלות הקניה.

חובות מסופקים – רושמים כהוצאה למרות שלא בטוח שהם אכן חובות אבודים עדיין.

עקרון המהותיות

עקרון הקובע כי ניתן לסטות מהעקרונות החשבונאיים המקובלים אם הסטייה אינה מהותית לצורך קביעת הרווח. יש צורך להפעיל שיקול דעת בנוגע לאופן הטיפול במידע החשבונאי, בדבר מהות העניין. נושא המהותיות שונה מחברה לחברה ותלוי בגודל והיקף פעילותה.

עקרון העקביות

אם בחרנו בשיטת הערכה מסוימת, נשתמש בה לאורך כל הדוחות החשבונאיים, כגון, שיטת פחת, שיטת הפרשה לחובות מסופקים, יש להיות עקביים בדיווח.

תרגילים עקרונות החשבונאות:

שאלה 1

- 'עקרון הקבלת ההכנסות להוצאות' (Matching Principle) הינו אחד מהעקרונות החשבונאיים המקובלים הבסיסיים שעל פיו ערוכים הדוחות הכספיים. בהתאם לעקרון זה: -
- א. יש להקביל רישום כל רכישה של נכס על ידי החברה עם המקור הכספי הספציפי אשר שימש לרכישתו.
- ב. יש לערוך את הדוחות הכספיים על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן.
- ג. כאשר נקבעת ההכנסה שתוכר לגבי התקופה הנדונה, יוכרו ההוצאות שיצרו אותה, ואותה בלבד, בתקופה הנדונה.
- ד. יש לתת ביטוי לכל פעולה הנרשמת בדו"ח רווח והפסד באמצעות פעולה מקבילה הנרשמת במאזן.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 2

- המאפיינים האיכותיים של הדוחות הכספיים הם התכונות ההופכות את המידע המוצג בדוחות הכספיים לשימושי למשתמשים.
- מהם המאפיינים האיכותיים העיקריים בדוחות כספיים?
- א. עקביות, זהירות, בסיס מצטבר, עסק חי.
- ב. בסיס מצטבר, עסק חי, שמרנות, גילוי נאות.
- ג. מובנות, רלוונטיות, מהימנות והשוואתיות.
- ד. יכולת חיזוי, מהימנות, השוואתיות, שמרנות.
- ה. כל התשובות האחרות שגויות.

שאלה 3

- על איזה מהעקרונות הבאים מתבססים כללי החשבונאות באשר לאיחוד דוחות כספיים?
- א. עקרון השמרנות.
- ב. עקרון המדידה על בסיס מזומן.
- ג. עקרון ההקבלה בין הכנסות להוצאות.
- ד. עקרון המהות הכלכלית הקודמת לצורה המשפטית.
- ה. עקרון העסק החי.

שאלה 4

איזה עקרון חשבונאי בא לידי ביטוי בעת רישום הוצאות פחת:

- א. עקרון הגילוי הנאות
- ב. עקרון התקינה הבינלאומית
- ג. עקרון הדוחות הכספיים
- ד. עקרון ההקבלה
- ה. עקרון המהותיות

נספח א' – פירוט התקינה הבינלאומית - IFRS

תקינה בינלאומית	נושא
IAS 1	דוח על המצב הכספי ודוח רווח והפסד
IAS 10	אירועים לאחר תאריך המאזן
IAS 2	מלאי
IAS 18	בסיסי הכרה בהכנסה
IAS 11	עבודות לזמן ארוך מקרים מיוחדים
IAS 16	רכוש קבוע בסיס העלות פחת ושיטות פחת רווח הון
IAS 16	בסיס הערכה מחדש
AS 40	נדל"ן להשקעה
IAS 36	ירידת ערך נכסים
IAS 20	שינוי שיטה ושינוי אומדן
IAS 23	מענק השקעה והיוון עלויות אשראי השפעות מיסוי
IAS 38	פטנטים, זכויות יוצרים, זיכיונות וכיו"ב חשבונאות לעלויות מחקר ופתוח
IAS 32	התחייבויות פיננסיות אגרות חוב
IAS 17	חכירה תפעולית וחכירה מימונית
IAS 37	הפרשות

התחייבויות תלויות ונכסים תלויים	
מסים על הכנסה, מסים נדחים	IAS 12
דו"ח תזרים מזומנים	IAS 7
השפעה מהותית (שווי מאזני) ושליטה (אחוד דוחות כספיים), חברות כלולות	IAS 27, IFRS3 IAS 28
הרווח למניה	IAS 33